

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

„ŠKOLA S ÚSMĚVEM“

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA
DUBLOVICE, OKRES PŘÍBRAM

1. Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

„Škola s úsměvem“ – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Adresa školy:

Dublovice 56, 262 51 Dublovice

Ředitelka školy:

Mgr. Věra Burianová

Kontakty:

telefon: 318 821 473

e-mail: vera.burianova@centrum.cz

IČO: 75033178

IZO: 114002045

REDIZO: 600054641

Zřizovatel školy:

Obec Dublovice, 262 51 Dublovice 33

statutární zástupce: Ing Otakar Jeřicha, starosta

IČO: 00242195

telefon: 318 821 121

e-mail: [:dublovice@seznam.cz](mailto:dublovice@seznam.cz)

Platnost dokumentu:

ŠVP “Škola s úsměvem” byl vydán dne 20.6.2007 pod č.j. 72/2007 s účinností od 1.9.2007

Aktualizace provedena dne 18.6.2010 pod č.j. 69/2010 s účinností od 1.9.2010

Aktualizace provedena dne 20.6.2013 pod č.j. 71/2013 s účinností od 1.9.2013

ŠVP byl projednán Školskou radou dne 28.8.2013

Mgr. Věra Burianová
ředitelka školy

razítko školy

Obsah:

1. Identifikační údaje

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

2.2. Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

2.4. Ročníkové a celoškolské projekty

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

3.2. Strategie k dosažení cílů základního vzdělávání

3.3. Klíčové kompetence

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

3.5. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

3.6. Začlenění průřezových témat

4. Učební plán

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

4.2. Poznámky ke vzdělávacím oblastem

5. Učební osnovy

5.1. Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk

5.1.2. Anglický jazyk

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

5.3. Informační a komunikační technologie

5.3.1. Informatika

5.4. Člověk a jeho svět

5.4.1. Prvouka

5.4.2. Přírodověda

5.4.3. Vlastivěda

5.5. Umění a kultura

5.5.1. Výtvarná výchova

5.5.2. Hudební výchova

5.6. Člověk a zdraví

5.6.1. Tělesná výchova

5.7. Člověk a svět práce

5.7.1. Pracovní činnosti

6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1. Hodnocení žáků ve škole

6.2. Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

6.3. Kritéria pro hodnocení

6.4. Autoevaluace školy

2. Charakteristika školy

2.1. Úplnost a velikost školy

Základní škola v Dublovicích je neúplnou školou, s ročníky 1. stupně. Je tvořena 4 třídami s 5 postupnými ročníky, s celkovým počtem pohybujícím se mezi 50 až 60 žáky. Součástí školy je mateřská škola, školní jídelna a školní družina.

Součásti školy a jejich kapacity

- Mateřská škola: 50 dětí
- Základní škola: 100 žáků
- Školní družina: 50 žáků
- Školní jídelna: 160 jídel

2.2. Vybavení školy (materiální, prostorové, technické, hygienické)

Jedná se o historickou budovu venkovské školy. Nižší počet žáků v jednotlivých třídách dává větší prostor věnovat se dětem individuálněji a intenzivněji. Má velmi výhodnou polohu, protože se nachází v klidném prostředí, na kraji vesnice.

Základní škola je dopravně dostupná autobusovým spojením. Školu navštěvují žáci nejen z Dublovic, ale i z okolních vesnic.

Škola je vybavena pomůckami, učebnicemi a učebními texty, které se snažíme stále doplňovat a obměňovat.

Prostorové podmínky jednotlivých tříd jsou vyhovující, jsou vybaveny výškově stavitelnými lavicemi a židlemi.

Je zde odborná učebna s novým nábytkem a tabulí, kde funguje počítačová síť s přístupem na internet pro žáky i učitele. Součástí je i žákovská knihovna, po celý rok doplňovaná novými knihami a nechybí televize s videem. Tuto učebnu využívají žáci nejen při výuce, ale i o přestávkách, při kroužcích (přírodovědný kroužek, kroužky Aj.) a má ji k dispozici i školní družina. V druhé učebně mohou žáci také využívat televizi, video a DVD.

V keramické dílně probíhají kroužky nebo vyuč. hodiny pro děti, ale i kurzy (víkendové nebo pro začátečníky či pokročilé) pro dospělé. Keramická dílna se zapojuje i do různých projektů.

Součástí školy je školní kuchyně, tedy všichni žáci a zaměstnanci mají možnost se stravovat. Je zde zajištěn pitný režim jak v dopoledních hodinách, tak v odpoledních ve školní družině.

V přízemí slouží žákům šatna s uzamykatelnými skříňkami a zároveň je zde i bezbariérový přístup do školy.

Škola je propojena s mateřskou školou a se sportovní halou, kterou v hojné míře navštěvují žáci s učiteli při hodinách, při sportovním kroužku či jiných volnočasových aktivitách.

Školní družina má k dispozici vlastní učebnu s novým nábytkem a přilehlou malou tělocvičnu.

Je také k dispozici venkovní školní hřiště, které je v areálu školy a chtěli bychom ho proměnit na přírodní učebnu.

Škola také využívá hřiště TJ Sokol Dublovice k výuce Tv, ale i k jiným sportovním akcím.

Učitelé mají k dispozici prostornou sborovnu, kde je umístěno kopírovací zařízení.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

Ve škole působí 6 pedagogických pracovníků, z toho 1 ředitelka školy, 4 učitelky (2 – nekvalifikované, z toho 1 se s níženým úvazkem) a 2 vychovatelky školní družiny s odbornou kvalifikací a se sníženými úvazky. Po celý rok probíhá další vzdělávání všech pedagogických pracovníků dle možností a nabídky.

2.4. Ročníkové a celoškolské projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové a celoškolské. Bývají jednodenní i vícedenní.

Některé se uskutečňují v rámci celého subjektu. Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vyučovacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.5. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola spolupracuje především v rámci celého subjektu, s ostatními pracovišti. Propojuje se tak předškolní vzdělávání a výchova se školním, dále s provozem školní družiny a odpoledními volnočasovými aktivitami. Vytváříme společná setkání, projekty i akce pro rodiče.

Školská rada byla zřízená v roce 2005 v souladu s ustanovením Školského zákona č. 561/2004 a má tři členy. Je tvořena zástupcem zřizovatele, dále zástupcem rodičů nezletilých žáků a zástupcem učitelů.

Škola využívá služeb Pedagogicko-psychologické poradny v Příbrami a logopedické poradny v Sedlčanech.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách, při konzultačních hodinách, případně osobně či telefonicky a dle potřeby (zpravidla měsíčně) informace v písemné formě o akcích školy. Mají možnost se zúčastnit vyučovacích hodin po domluvě s učitelkou, či v rámci dne otevřených dveří.

V oblasti environmentální výchovy škola spolupracuje se Stanicí pro zraněné živočichy ve Voticích.

O dění ve škole dává škola pravidelně vědět v měsíčníku Dublovický bubeník, o větších akcích informuje v Příbramském deníku a týdeníku Sedlčanský kraj, také na vývěsních tabulích u školy a obchodu.

Spolupracujeme se Sbohem dobrovolných hasičů Dublovice, se záchrannou službou, policií ČR a Městskou knihovnou v Sedlčanech a s ostatními složkami v obci Dublovice.

Také spolupracujeme s okolními školami: soutěže pěvecké, recitační, divadelní, sportovní.

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy - Název : „Škola s úsměvem“

Program je orientován na žáka, bere v úvahu žakovy schopnosti, jeho individuální potřeby a osobní maximum. Umožňuje a zároveň počítá s efektivní, profesionální a promyšlenou prací učitele. ŠVP má vytvořit takové zázemí a podmínky, které rozvíjejí tvořivost, radost z poznávaného a zároveň zohledňují možnosti. Snaží se vybavit žáky vším potřebným pro jejich další spokojený a radostný život a to na takové úrovni, která je pro ně dostupná. Proto „Škola s úsměvem“. Celý program se zaměřuje zejména na tyto oblasti.

1. S úsměvem na cestě k sobě i k druhým

Na cestě za vzděláním se žák neustále vyvíjí, stále poznává nové jevy, poznatky, ale zejména se učí poznávat sám sebe. Prostředí ŠVP ho má podněcovat a vést k vlastnímu sebehodnocení. Pohoda školního prostředí není dána pouze školními prostorami, ale pohodu prostředí vytvářejí lidé, kteří v tomto prostředí pracují a toto prostředí navštěvují. Žáci, učitelé a rodiče si jsou partnery. Dokáží se vzájemně informovat, podporovat ve svém snažení. Partneři se nepomlouvají, ale domlouvají se, respektují se a společně plánují a vyhodnocují. Najdou si k sobě cestu i ve volném čase. Důležité je i uvědomění si své pozice v kolektivu ostatních žáků. Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Integrujeme žáky s poruchami učení do běžných tříd a snažíme se o optimální rozvoj dítěte v souvislosti s jeho osobním maximem. Vedeme žáka k odpovědnosti za své učení a chování. Pracujeme se sebereflexí jak v oblasti učení, tak i v chování. Učením spolupráce, vzájemné pomoci se žáci učí vytvářet hezké vztahy k druhým lidem. Typ málotřídní školy otevírá veliké možnosti právě v této rovině.

2. S úsměvem na cestě k přírodě

Na cestě za vzděláním školní program respektuje principy trvale udržitelného rozvoje. Vede žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a učí žáky žít dle ekologických a environmentálních principů. Zejména chápat člověka jako součást přírody, chápat základní ekologický cyklus, souvislosti časové i prostorové. Uplatňovat globální, celistvý přístup ke světu. Velmi důležité je také vytvářet pohodu a zdravé prostředí pro učení. Lokalita školy je dobrým předpokladem pro netradiční formy výuky a další aktivity směřující k poznávání přírody a k jejímu porozumění. Vytváření příjemného prostoru a podmínek pro učení napomáhá vytváření pozitivního klimatu ve škole. Cílem je prožívat hezké okamžiky v příjemném a zdravém prostředí.

3. S úsměvem na cestě od tradic k praktickému životu

Cesta za vzděláním musí být živou, neustále se proměňující, hledající, zkoušející, nacházející, navazující na historii, místní tradice a zejména zaměřenou na praktický život. Vzděláváním se rozumí neustálý vývoj, kterým žák kráčí společně s učiteli, poznává a učí se nové věci, které využije v praktickém životě. Učitel provází žáka na této cestě, volí nejvhodnější metody a formy práce, vhodně zapojuje evokaci, motivaci, a tím vtahuje žáka do maximální účasti na učení. Smyslem je vybavit žáka základními klíčovými kompetencemi – k učení a k řešení problémů, správně komunikovat, sociálními a

personálními kompetencemi, občanskými i pracovními na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná. Hlavním posláním školy je vzdělávat v souladu s možnostmi a schopnostmi žáka, s porozuměním a využitím pro běžný život.

3.2. Strategie k dosažení cílů základního vzdělávání:

1. Umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení

- pracujeme s přiměřeným učivem
- volíme vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
- nabízíme dostatek informačních zdrojů – knihovna, internet, vycházky, exkurze...
- propojujeme informace se skutečným životem
- vedeme k samostatnosti, k vytváření vlastního úsudku, iniciativě, tvořivosti a zodpovědnosti
- rozvíjíme komunikační dovednosti, spolupráci, učíme děti pracovat v týmu
- chceme, aby žáci dokázali prezentovat vlastní výsledky
- podporujeme tvořivost žáků
- zařazujeme metody práce, které podporují zvědavost
- využíváme kladného hodnocení, motivujeme dobrými výsledky

2. Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

- využíváme mezipředmětových vztahů
- vedeme žáky k hledání souvislostí mezi jevy v přírodě a ve společnosti
- zařazujeme praktická cvičení
- podporujeme logické uvažování
- učíme žáky řešit problémy na základě kritického zhodnocení a utřídění získaných informací

3. Vedeme žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- vytváříme podmínky pro komunikaci ústní, písemnou, výtvarným projevem apod.
- při komunikaci klademe důraz na dodržování etických pravidel
- učíme žáky umění naslouchat druhému
- vytváříme dostatečný prostor pro prezentaci názorů a jejich obhajování vhodnou a kultivovanou argumentací
- spoluprací v týmu vedeme žáky k lepšímu poznání sebe i spolužáků

4. Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- předkládáme žákům jasná pravidla pro soužití ve škole – práva a povinnosti, postihy za jejich porušování
- vytváříme atmosféru přátelství a demokracie
- snažíme se u dětí vytvořit pocit odpovědnosti za výsledky své a společné práce

5. Připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- chceme aby se žáci naučili samostatně rozhodovat a nést odpovědnost za svá rozhodnutí
- svobodu a demokracii si nesmějí zaměňovat za anarchii
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

6. Vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjíme vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě

- učíme žáky ohleduplnému a citlivému vztahu k lidem, k životnímu prostředí a ke kulturním a etickým hodnotám

- vyžadujeme vzájemné respektování
- pomáháme jim orientovat se ve vlastním citovém životě a citových vztazích

7. Učíme žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný

- učíme je zdravému životnímu stylu, zdravým stravovacím návykům a nutnosti dodržování pitného režimu
- podporujeme vytváření pozitivní atmosféry ve škole
- vedeme žáky k dodržování čistoty a pořádku ve škole i v jejím okolí
- dodržujeme relaxační a hygienické přestávky v učení
- dbáme na dodržování bezpečnostních předpisů a tím chráníme zdraví žáků

8. Vedeme žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učíme je žít společně s ostatními lidmi

- vedeme žáky k demokratickému chování, k respektování spolužáků, vstřícnosti a ohleduplnosti vůči spolužákům z jiného kulturního prostředí
- pěstujeme u nich otevřenost vůči spolužákům
- podílíme se na utváření správných životních postojů
- rozvíjíme schopnost empatie
- učíme je uvažovat v evropských a celosvětových souvislostech
- vyžadujeme ohleduplné chování vůči starým a nemocným lidem

9. Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- podporujeme zdravé sebevědomí u žáků
- vedeme je k osvojování základních pracovních dovedností a návyků

3.3. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují soubor znalostí, dovedností, schopností a postojů důležitých pro všestranný rozvoj člověka a jeho uplatnění ve společnosti. Snažíme se vybavit žáky souborem všech klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná.

Kompetence k učení

Žák poznává smysl a cíl učení. Během výuky používáme základní textové zdroje (učebnice, encyklopedie, či jiné knihy ze školní nebo vlastní knihovny, internet).

Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací, jejich porovnávání a nalézání souvislostí.

Zadávat také úkoly, které umožní volbu různých postupů.

Vedeme k aplikaci získaných znalostí ve všech vyučovacích předmětech a hlavně v reálném životě.

Postupně vedeme žáky k tomu, aby dokázali objektivně zhodnotit výsledky své práce, pojmenovat nedostatky a být si vědomi předností.

Vedeme žáky tak, aby pochopili potřebu celoživotního vzdělávání.

Kompetence k řešení problémů

Podněcuje žáky k tvořivému myšlení a k logickému uvažování.

Vedeme žáky ke vnímání problémových situací ve škole i mimo ni.

Zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhuji řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získané výsledky.

Dáváme dostatečný prostor k promýšlení pracovních postupů.

Jednotlivým řešitelům dáváme možnost obhajovat svá rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni.

Dbáme na správné formulování myšlenek.

Vedeme žáky k postupnému osvojení si kultivovaného ústního projevu.

Průběžně rozšiřujeme a obohacujeme slovní zásobu.

Učíme žáky umění naslouchání druhým.

Metodou práce ve skupinách rozvíjíme komunikační dovednosti žáků, respektování názorů spolužáků, diskutování.

Kompetence sociální a personální

Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.

Vedeme žáky ke spolupráci v týmu, vzájemnému naslouchání a pomoci.

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Snažíme se různými metodami upevňovat dobré vztahy v třídním kolektivu.

Navozujeme situace formou různých her k posílení sebedůvěry žáků.

Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích, aby dokázali v případě nutnosti přivolat a poskytnout první pomoc.

Vedeme žáky k zodpovědnému chování v situacích ohrožujících jejich zdraví.

Kompetence občanské

Snažíme se naše žáky vychovávat tak, aby z nich vyrostli svobodní a zodpovědní občané, kteří jsou si vědomi svých práv a plní své povinnosti.

Vyžadujeme od nich respektování základních lidských práv a svobod.

Podporujeme pozitivní vztahy mezi žáky, budujeme u žáků odmítavý postoj k násilí a šikaně.

Vychováváme je k respektování našich národních tradic a k úctě k našemu kulturnímu a historickému dědictví.

Vedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě, učíme je třídít odpad.

Kompetence pracovní

Žáci si vytvářejí pozitivní vztah k manuálním činnostem.

Pomáháme jim poznávat a rozvíjet jejich schopnosti a reálné možnosti uplatnění v praktickém životě.

Vyžadujeme dodržování stanovených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých i z hlediska ochrany životního prostředí.

Vedeme žáky k vnímání vlastního pokroku.

3.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se vzdělávacími potřebami jsou:

- žáci se zdravotním postižením(tělesným, zrakovým, sluchovým, mentálním, autismem, vadami řeči, souběžným postižením více vadami a vývojovými poruchami učení a chování)
- žáci se zdravotním znevýhodněním (zdravotním oslabením, dlouhodobým onemocněním a lehčími zdravotními poruchami vedoucími k poruchám učení a chování)
- žáci se sociálním znevýhodněním (z rodinného prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením, ohrožení sociálně patologickými jevy, s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou a žáci v postavení azylantů a účastníků řízení o udělení azylu)

Základní škola by měla pomoci těmto žákům orientovat se ve vlastních schopnostech a možnostech, nabídnout informační technologie a hledáním výukových alternativ vést k sociálnímu a intelektuálnímu rozvoji a k posílení vlastní identity.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami bude probíhat formou individuální integrace do běžných tříd. Při práci s těmito žáky je možné využívat specifických přístupů pro hodnocení a klasifikaci.

Obecné podmínky integrace pro základní vzdělávání:

- spolupráce se školským poradenským pracovištěm
- velmi úzká spolupráce všech vyučujících a zajištění jejich informovanosti o aktuální vzdělávací situaci žáka
- individuální vzdělávací plán
- zajištění kompenzačních a relaxačních pomůcek
- zajištění podnětného a vstřícného prostředí
- vhodné materiální a technické vybavení podle druhu a stupně zdravotního postižení
- individualizace a diferenciací vzdělávání
- uplatňovat alternativní formy komunikace (např. znaková řeč, Braillovo písmo)
- zkvalitňovat připravenost pedagogických pracovníků pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- umožnit působení další osoby – asistent pedagoga v případě těžké vady
- úzká a systematická spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci

Během vzdělávání žáků s tělesným postižením je třeba zajistit spolupráci s příslušným zdravotním zařízením, v případě potřeby osobního asistenta, odstranění architektonických bariér, kompenzačních pomůcek, úprava vzdělávacího obsahu.

Vzdělávání žáků z odlišného kulturního prostředí a sociálně znevýhodněného prostředí:

Je nutné se zaměřit na osvojení českého jazyka, na tradice a kulturu. Je nezbytné posilovat u žáků vědomí a pocit náležitosti k původnímu etniku, budování vlastní identity. Věnovat jim specifickou péči v rozsahu, kterou potřebují. Využívat takové výukové postupy vhodné pro rozmanité učební styly a různé způsoby organizace výuky, vycházet ze zájmů, zkušeností a potřeb žáků různých kultur, etnik a sociálního prostředí.

Škola poskytuje péči žákům se specifickými poruchami učení formou integrace do běžné třídy. Pro každého integrovaného žáka je na základě posudku pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálního centra vypracován individuálně vzdělávací plán. V něm uvádíme závěry a doporučení z vyšetření v PPP nebo SPC, na co se konkrétně ve speciální pedagogické péči zaměříme, pomůcky, které se budou při nápravě používat, způsob hodnocení, termín speciální pedagogické péče, jméno paní učitelky, která bude s dítětem pracovat. Při plánování a realizaci vzdělávacího procesu vychází škola vždy z konkrétní identifikace a popisu speciálních vzdělávacích potřeb. Žákům je umožněno používat potřebné a dostupné kompenzační pomůcky, je zohledňován druh, stupeň a míra postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledku. V rámci diagnostiky a případné další pomoci při vzdělávání těchto žáků spolupracujeme s rodiči nebo zákonnými zástupci.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (sluchově, zrakově postižení)

Vzdělávání žáků sluchově, zrakově postižených bude probíhat formou individuální integrace. Podle stupně postižení bude požadována funkce asistenta pedagoga. Žák se bude vzdělávat podle zpracovaného učebního plánu běžné třídy podle druhu postižení na základě individuálních vzdělávacích plánů. Podle potřeby

budou uspokojovány jednotlivé požadavky speciální péče –zejména: prostorová orientace a samostatný pohyb zrakově postižených, zraková a sluchová stimulace, práce s vhodnými pomůckami, uplatňování alternativní formy komunikace – znaková řeč, Braillovo písmo a práce na počítači.

Vzdělávání žáků s autismem

Jedná se o žáky s lehčími formami autismu (s autistickými rysy). Vzdelávání těchto žáků bude probíhat v běžných třídách formou individuální integrace. Ve spolupráci a na doporučení SPC se budou žáci vzdělávat podle zpracovaného individuálního vzdělávacího plánu. Učitel stanoví pravidla chování a způsob komunikace ve třídě i mimo vyučování s takto postiženými žáky.

Na základě odborného posudku SPC bude podle potřeby požadována funkce asistenta pedagoga, který bude spolupracovat s žákem, učiteli, rodiči i spolužáky.

Vzdělávání žáků s poruchami chování

Jedná se o žáky hyperaktivní, popřípadě s edukativními problémy, kteří nerespektují některé normy společenského chování, jsou nepřizpůsobiví a snadno se unaví.

Vzdělávání těchto žáků bude probíhat formou individuální integrace. Ve spolupráci se školským poradenským pracovištěm se budou tito žáci vzdělávat podle výchovněvzděl. plánu. V procesu vytváření klíčových kompetencí bude nutné klást zvýšený důraz na samostatné rozhodování, kritické myšlení, jednání bez podléhání manipulacím a výchovu k práci a ke spolupráci. Učitel musí s žáky stanovit jasná a přesná pravidla, hledat vhodné formy výchovného působení .

3.5.Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Identifikaci mimořádného nadání musí předcházet dostatečně dlouhé systematické sledování žáků a jejich vhodná motivace. U žáků se můžeme setkávat s nadáním pohybovým, uměleckým, rozumovým (intelektovým) a praktickým. Pokud nadání umožňuje člověku vykonávat stejně kvalitně více činností, nazýváme jej někdy všeobecným nadáním.

Nadané děti mají zřetelně rozpoznatelný vývojový náskok před vrstevníky. Psychický vývoj však probíhá individuálně. Žáci mimořádně nadaní potřebují specifickou péči a pomoc ze strany školy i rodiny.

Pomoc při identifikaci a následné péči budou se souhlasem rodičů nebo zákonných zástupců psychologové. Zařazení těchto žáků do základního vzdělávání bude vyžadovat od učitelů náročnější přípravu. Způsob výuky musí vycházet z principů individualizace a diferenciací.

V rámci výuky se musí provést pedagogicko-organizační úpravy:

- akceptovat různé druhy talentů
- pomáhat vytvářet ve škole vstřícnou atmosféru přející odhalování a podpoře dětských talentů
- spolupracovat se speciálními pedagogy a psychology
- poznávat edukační příležitosti nabízené nadaným dětem různými školami a dalšími vzdělávacími i zájmovými organizacemi
- při řešení problémů konkrétního nadaného žáka spolupracovat se školským poradenským pracovištěm, s jeho třídním učitelem a dalšími učiteli
- zvýšená motivace
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu na základě doporučení školského poradenského pracoviště
- doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- zapojení žáka do samostatných projektů
- otevřená možnost volby na straně žáka

- přeřazení (účast) ve výuce některých předmětů ve vyšších ročnících
- rozšiřování základního učiva do hloubky (podle druhu nadání)
- řešení problémových úloh (práce na počítači), hlavolamy, kvízy
- vést tyto žáky k pomoci druhým a k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům

Nezapomínat, že nadprůměrné nadání s sebou může přinést i problémy v sociálním a emocionálním vývoji. Snažit se porozumět těmto problémům.

Měli bychom nadaným žákům umožnit využít různorodé edukační formy v souladu s jejich nadáním a představou rodičů.

3.6. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata představují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích předmětů. Nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů. Účinnost výchovného působení průřezových témat je posilována využíváním dalších vhodných příležitostí, se kterými se žáci setkávají mimo školu / např. filmová či divadelní představení, exkurze, besedy, výstavy, výlety/.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulce projektů a dalších akcí školy.

Přehled všech průřezových témat a jejich tematické okruhy.

I. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova reflektuje osobnost žáka, orientuje se na subjekt a má každodenní využití v běžném životě. Reflektuje osobnost žáka, jeho individuální potřeby a zvláštnosti. Smyslem průřezového tématu je pomáhat každému žákovi utvářet životní dovednosti jako samostatnost a schopnost se rozhodovat, spolupracovat s druhými, poznávat lidi, odmítat manipulaci.

Specifikou tohoto tématu je, že žáci se dovednostem učí sami na sobě, na konkrétní žákovské skupině a učivem se sárají více či méně běžné situace každodenního života. Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu.

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání
- Sebepoznání a sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
- Psychohygiena
- Kreativita

Sociální rozvoj

- Poznávací schopnosti
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Spolupráce a soutěživost

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
- Hodnoty, postoje, praktická etika

II. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Výchova demokratického občana má vybavit žáka základní úrovni občanské gramotnosti. Tím se rozumí orientaci ve složitostech, problémech a konfliktech společnosti, přičemž tato orientace má vyústit ve způsobilost konstruktivně řešit problémy. To znamená řešit problémy se svou lidskou důstojností, respektem k druhým, ohledem na zájem celku, vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, se znalostí a dovedností uplatňovat zásady slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

- Občanská společnost a škola
- Občan, občanská společnost a stát
- Formy participace občanů v politickém životě
- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

III. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Podstatnou částí je výchova budoucích evropských občanů jako zodpovědných a tvořivých osobností, schopné v dospělosti flexibility a mobility v občanské a pracovní sféře i v osobním životě.

Průřezové téma rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní. Otevírá žákům širší horizonty poznání a perspektivy života v evropském a mezinárodním prostoru a seznamuje je s možnostmi, které jim tento prostor poskytuje. Podporuje ve vědomí a jednání žáků tradiční evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí.

- Evropa a svět nás zajímá
- Objevujeme Evropu a svět
- Jsme Evropané

IV. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Multikulturní výchova v základním vzdělávání umožňuje žákům seznamovat se s rozmanitostí různých kultur – tradicemi a hodnotami, tím si pak budou moci lépe uvědomovat i svoji vlastní kulturu, tradice a hodnoty.

Multikulturní výchova se dotýká i mezilidských vztahů ve škole, vztahů mezi učiteli a žáky, mezi žáky navzájem, mezi školou a rodinou, mezi školou a místní komunitou. Škola jako prostředí, v němž se setkávají žáci z nejrůznějšího sociálního a kulturního zázemí, by měla zabezpečit takové klima, kde se budou všichni cítit rovnoprávně.

- Kulturní rozdíly
- Lidské vztahy
- Etnický původ
- Multikulturalita
- Princip sociálního smíru a solidarity

V. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Toto průřezové téma vychází z komplexního pojmání vztahu člověka k životnímu prostředí. Vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, tj. k pochopení nezbytnosti postupného přechodu k udržitelnému rozvoji společnosti a k poznání významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince.

Umožňuje sledovat a uvědomovat si dynamicky se vyvíjející vztahy mezi člověkem a prostředím, nacházet možnosti různých variant řešení environmentálních problémů. Vede jedince k aktivní účasti na ochraně a utváření zdravého životního prostředí.

- Ekosystémy
- Základní podmínky života
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
- Vztah člověka k prostředí

VI. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Průřezové téma Mediální výchova nabízí základní poznatky a dovednosti týkající se mediální komunikace a práce s médii. Média a komunikace představují velmi významný zdroj zkušeností, prožitků a poznatků. Média se stávají důležitým socializačním faktorem, mají vliv na chování jedince, na utváření životního stylu a na kvalitu života vůbec.

Mediální výchova má vybavit žáka základní úrovni mediální gramotnosti. Jedná se zejména o schopnost analyzovat nabízená sdělení, posoudit jejich věrohodnost a vyhodnotit jejich komunikační záměr.

- Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení
- Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality
- Fungování a vliv médií ve společnosti
- Tvorba mediálního sdělení

Zpracování průřezových témat do vzdělávacího obsahu

Název školního projektu	Osobnostní a sociální výchova	Výchova demokratického občana	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	Multikulturní výchova	Environmentální výchova	Mediální výchova
Vítání podzimu (1. roč., dvoudenní)	Komunikace				Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Svatý Martin (1.- 5. ročník, čtyřdenní)		Občanská společnost a škola		Multikulturalita		
Škola nanečisto (1. - 5. ročník, měsíční)	Seberegulace a sebeorganizace Poznávání lidí					
Vítání jara (1. roč., dvoudenní)	Komunikace				Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
Den Země (1.- 5. ročník, jednodenní)	Hodnoty, postoje, praktická etika	Občanská společnost a škola			Ekosystémy	
Čarodějnický den (1. - 5. ročník, jednodenní)	Komunikace				Základní podmínky života	

Cestovní kancelář (5. ročník, dvoudenní)			Evropa svět nás zajímá	Kulturní diference		Stavba mediálních sdělení
Žijeme v Evropě (5. ročník, dvoudenní)			Objevujeme Evropu a svět			
Místo, kde žiji (4. ročník, dvoudenní)		Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				
Ostatní aktivity školy během školního roku						
<i>Návštěvy kulturních představení</i>	X					
<i>Besídky</i>	X					X
<i>Kulturní vystoupení</i>	X					
<i>Komunitní kruhy</i>	X	X				

<i>Sběr léčivých bylin, kaštanů, žaludů, plastových víček a starého papíru, elektrospotřebičů a baterií, použitého stolního oleje</i>					X	
<i>Zapojení do region. soutěží</i>	X					
<i>Beseda</i>		X				
<i>Výstavy výrobků</i>	X					
<i>Dublovický slávik</i>	X	X				
<i>Ochrana člověka za mimořádných situací</i>	X			X		X
<i>Dopravní den</i>	X			X		X
<i>Návštěvy institucí na území obce</i>		X				
<i>Sportovní hry</i>	X			X		
<i>Škola v přírodě</i>	X			X	X	
<i>Projekt Školní Mléko a Ovoce do škol</i>					X	

<i>Plavecký výcvik</i>	X					
<i>ProjektZdravé zuby</i>	X				X	

4. Učební plán

Učební plán

Oblasti		Předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč	5. roč.	součet
Jazyk a jazyková komunikace	49,5	Český jazyk	8 + 0,5	7,5 + 2	6,5 + 1	7 + 1	6 + 1	40,5
		Anglický jazyk			3	3	3	9
Matematika a její aplikace	24	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	24
Informační a komunikační technologie	1	Informatika					1	1
Člověk a jeho svět	15	Prvouka	2	2	2 + 1			7
		Vlastivěda				2	2	4
		Přírodověda				1 + 1	1 + 1	4
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Člověk a zdraví	11,5	Tělesná výchova	2 + 0,5	2 + 0,5	2 + 0,5	2	2	11,5
Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
Celkem hodin			20	22	24	26	26	118

4.1. Poznámky k učebnímu plánu

V učebním plánu ŠVP jsou dodrženy podmínky:

- je dodržena povinná časová dotace na prvním stupni (118 hodin)
- není překročena maximální týdenní hodinová dotace stanovená pro jednotlivé ročníky základního vzdělávání školským zákonem (1. a 2. ročník 22 hodin, 3. až 5. ročník 26 hodin)
- obsahová náplň vzdělávacích oborů je přizpůsobena profilaci školy, regionálním zvláštnostem a schopnostem žáků.

Celková povinná časová dotace je tvořena minimální časovou dotací pro vzdělávací oblasti (vzdělávací obory) a disponibilní časovou dotací.

Disponibilní časová dotace je využita k posílení časové dotace jednotlivých vzdělávacích oblastí a vzdělávacích oborů nad rámec závazného minima (viz. Učební plán).

Jednotlivá průřezová témata jsou realizována formou projektových dnů nebo společných celoškolských projektů, na kterých pracují společně žáci od 1. do 5. ročníku. Zařazení projektových dnů do výuky může být upraveno podle aktuální potřeby jednotlivých třídních kolektivů.

4.2 Poznámky ke vzdělávacím oblastem

Jazyk a jazyková komunikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura má komplexní charakter a je členěn do složek: Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova, Literární výchova
Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.
- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura je realizován ve všech ročnících v předmětech Český jazyk

Cizí jazyk – Anglický jazyk

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Anglický jazyk je realizován od 3.ročníku

Matematika a její aplikace

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace je realizován ve všech ročnících v předmětu Matematika

Informační a komunikační technologie

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie je realizován v 5. ročníku v předmětu Informatika.

Člověk a jeho svět

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je realizován v 1. až 3.ročníku jako vyučovací předmět Prvouka, ve 4. a 5.ročníku jako vyučovací předmět Vlastivěda a Přírodověda
- součástí obsahu vzdělávacího oboru Člověk a jeho svět je také Dopravní výchova, Výchova ke zdraví – zdravému životnímu stylu, projekt Zdravé zuby, Ovoce do škol, Prevence úrazu a první pomoc, Ochrana člověka za mimořádných událostí, Prevence násilí a šikanování, Prevence sociálně patologických jevů

Umění a kultura

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Umění a kultura je realizován jako vyučovací předměty Hudební výchova a Výtvarná výchova ve všech ročnících.

Člověk a zdraví

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a zdraví je realizován jako vyučovací předmět Tělesná výchova ve všech ročnících.
- škola maximálně využívá okolních podmínek – sportovní halu, hřiště Sokol Dublovice, okolní krajinu (turistika, sáňkování, bobování, bruslení),
- Zdravotní tělesná výchova je součástí vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Tělesná výchova, jejíž prvky jsou preventivně využívány v hodinách tělesné výchovy pro všechny

žáky. Plavecký výcvik je zařazen do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví v 1. - 3. ročníku (dotace 2 hodiny týdně v rozsahu jednoho čtvrtletí).

Člověk a svět práce

- vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Člověk a svět práce je realizován ve všech ročnících jako vyučovací předmět Pracovní činnosti.

5. Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

5.1.1. Český jazyk

Vymezení předmětu **Český jazyk**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Český jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Jeho obsahové vymezení vychází ze vzdělávacího oboru Jazyk a jazyková komunikace.

Předmět Český jazyk bude vyučován jako předmět zahrnující složky Komunikační a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

Směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě. Při výuce čtení používáme genetickou metodu. Od prvního ročníku dbáme na čtení s porozuměním. Později se učíme orientaci v jednotlivých stylech a rozlišovat beletrii a naučnou literaturu. Seznamujeme žáky se známými autory a vhodné texty dramatizujeme. Snažíme se o chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický vývoj národa jako nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání. Rozvoj pozitivního vztahu k jazyku a jeho postupné osvojování je důležité pro získávání a předávání informací a k vyjádření pocitů, prožitků a ke sdělování názorů.

Důležité je rovněž zvládnutí pravidel mezilidské komunikace, získávání sebedůvěry při vystupování a učít se kultivovanému projevu. Klademe důraz na sdílení čtenářských zážitků, rozvoj pozitivního vztahu k literatuře a dalším uměním rozvíjejícím práci s texty.

Cílem předmětu je rovněž rozvoj emocionálního a estetického vnímání.

Časová dotace: 1. ročník – 8,5 h

2. ročník – 9,5 h

3. ročník – 7,5 h

4. ročník – 8 h

5. ročník – 7 h

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Český jazyk

a)Kompetence k učení

Kombinujeme učení učitel – žák s okamžitou zpětnou vazbou na přečtený text. Žáky učíme číst beletrii i naučné texty a získávat a vyhodnocovat informace z více zdrojů (encyklopedie, internet, výukové programy, časopisy, televize...)

Čteme pohádky, bajky, báje a pověsti, dobrodružnou četbu aj. a učíme se je rozlišovat. Při dramatizaci textu hledáme odlišnost od psaného textu.

Mluvený projev nacvičujeme samostatně i při skupinové práci.

Při komunitním kruhu netrváme na spisovném vyjadřování, snažíme se o uvolnění a bezprostřednost.

Spisovný jazyk – snažíme se pracovat s chybami a učit se z nich.

b)Kompetence k řešení problémů

Hledání odlišností v různých zpracováních jednoho tématu. Poskytujeme prostor pro samostatnou kontrolu práce žákem (podle vzoru nebo návodu), nalezení chyb, jejich korekce a zdůvodnění.

Zařazujeme vzájemné učení – naučenou látku se pokusit vysvětlit (využíváme spolužáků při řešení problémů).

c)Kompetence komunikativní

Rozvíjíme jazyk spisovný a nespisovný podle dané situace. Pokaždé však dbáme na kulturu projevu a hovořícího nepřerušujeme násilně.

Učíme se vyjadřovat kultivovaně jak ústně tak i písemně a v souvislostech. Snažíme se naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reagovat. Žákům nabízíme různé druhy textů. Zapojují se do diskuse a dokáží obhájit svůj názor vhodnou argumentací. Učíme se vnímat neverbální komunikaci výrazů a gest. Ve skupinové práci se musí domluvit na spolupráci a společném řešení.

Učitelé – nabízíme různé druhy textu, spisovně a kultivovaně se vyjadřujeme.

Získané dovednosti využívají žáci při veřejných vystoupeních.

d)Kompetence sociální a personální

Při práci ve třídě i ve skupině se žáci vzájemně ovlivňují. Rozvíjejí, využívají a dotahují nápady druhých. Podporujeme diskusi ve skupině, pochopení potřeby spolupráce při řešení úkolu. Učíme se také ve dvojicích.

e)Kompetence občanské

Prostřednictvím četby pohádek, mýtů, bajek, pověstí a legend různých etnik vytváříme předpoklady k toleranci názorů různých skupin. Společně dbáme na slušnou mluvu a slušné chování na veřejnosti a ve škole.

f)Kompetence pracovní

Žák má možnost si zvolit z více způsobů řešení úkolů. Při skupinové práci se učí odhadnout schopnosti a vlohly své i druhých a odhadu využít při rozdělování zadaných úkolů.

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Určuje pravou a levou stranu, rozlišuje zrakem tvary stejné a odlišné, dokáže se orientovat prakticky v pojmech nahoře -dole, vzadu-vpředu, před -za, nad-pod apod.</p> <p>Umí určit hlásku na začátku na konci slova, postupně vyjmenuje všechny hlásky ve slově. Dokáže z hlásek sestavit slovo.</p> <p>Pozná své jméno psané velkými tiskacími písmeny. Přiřadí písmena k obrázkům podle začátku slova. Dokáže vytvářet písmena z různých materiálů např. ze špejlí, korálů, drátků atd.</p> <p>Čte velkou tiskací abecedu. Dokáže se orientovat na stránce v knize. Rozumí pojmu stránka, řádek, článek, písmeno, slovo, věta. Přiřazuje obrázky ke slovům. Skládá slova z přeházených písmen. Doplnuje chybějící písmena do slov. Umí přečíst slabiky di-dy,ti-ty,ni-ny a slabiky dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě.</p> <p>Po celé toto období se učí uvolňovat ruku před psaním. Umí správně sedět a držet psací potřeby/ praváci i leváci/ Rozcvičuje se grafomotorickými cviky, malováním štětce na velkou plochu apod.</p>	<p>Přípravné období čtení</p>		

<p>Opisuje správné tvary písmen /slov a vět/ velké tiskací abecedy tužkou. Píše podle diktátu Přirazuje malá tiskací písmena a krátká slova. Přirazuje malá tiskací písmena k velkým. Rozlišuje délku samohlásek. Učí se psát psacím písmem.</p> <p>Vědomě začíná větu velkým písmenem a končí tečkou. Ovládá psací abecedu mimo písmen X,W,Q. Píše opis, přepis i diktát. Kontroluje svůj písemný projev.</p> <p>Na konci roku čte krátká slova plynule, delší hláskuje.</p> <p>Uvědoměle se naučí správnému dýchání, trénuje si paměť na krátkých textech, vyslovuje pečlivě a správně všechny hlásky. Opakuje rytmická cvičení /hry na tělo/. Volí vhodné tempo a hlasitost řeči.</p> <p>Dokáže naslouchat ostatním. Volí vhodné verbální prostředky při řešení situací ve škole. Učí se slušnou formou odmítat a říkat "ne". Zkouší si tyto situace nanečisto v podobě scének ve škole. Umí vyjádřit své přání, dokáže se omluvit, pozdravit, požádat o pomoc, poděkovat, vyřídit jednoduchý vzkaz. Respektuje pravidla rozhovoru, neskáče do řeči druhému. Učí se nonverbálnímu vyjadřování.</p> <p>Nahrazuje slova v textu slovy stejného významu. Vypravuje krátký příběh vlastní nebo reprodukuje čtený text.</p>	<p>Čtení a psaní písmen, slov a vět</p> <p>Komunikační a slohová výchova</p>		
---	--	--	--

<p>Rozlišuje pojmy - básnička, říkadlo, pohádka, příběh, odlišuje verše, umí tvořit slova, která se rýmují.</p> <p>Umí naslouchat čtenému textu. Rozlišuje dobro a zlo, vysvětlí ponaučení z příběhu, vyjmenuje kladné a záporné postavy. Zařadí postavu do správné pohádky. Nakreslí ilustraci k příběhu. Sestaví z několika obrázků osnovu příběhu a vypravuje podle ní. Je schopen dramatizovat scénu z příběhu. Čte a přednáší krátké texty přiměřené k věku. Navštěvuje divadelní představení a hovoří o svých zážitcích.</p>	<p>Literární výchova</p>		
--	--------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu; dbá na správnou intonaci; umí naslouchat přednesu; rozlišuje poezii a prózu; dokáže přečtený text vyprávět, dokáže se v textu orientovat, hledá klíčová slova; umí číst v rolích, recituje poezii, vypráví o knize, kreslí ke knize vlastní ilustrace; rozlišuje pojmy pohádka, hádanka, říkadla; dokáže zdramatizovat jednoduchý příběh</p> <p>umí napsat adresu, vzkaz, blahopřání, pozdrav; tvorí smysluplné věty k obrázkům; nahrazuje slova jiným výrazem; pracuje s obrázkovou osnovou; odstraňuje přebytečná slova v textu; popisuje předmět, obrázek</p> <p>rozlišuje a umí vyjmenovat samohlásky, měkké, tvrdé a obojetné souhlásky; zná gramatiku měkkých a tvrdých souhlásek; zdůvodní a správně napíše ú/ů; zdůvodní a správně napíše slova s párovou souhláskou uprostřed i na konci slova</p> <p>umí rozdělit slova na slabiky;</p>	<p>čtení a literární výchova</p> <p>komunikační a slohová výchova</p> <p>hlásky</p> <p>slabiky</p>		

<p>umí slovo rozdělit na konci řádku; rozlišuje zvukovou a psanou podobu slabik dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě;</p> <p>skládá ze slov věty; rozlišuje věty podle postoje mluvčího prakticky využívá slov opačného a stejného významu, slova nadřazená, podřazená, slova souřadná; užívá správné tvary slov v textu; vyhledá a rozliší podstatná jména, slovesa, předložky, tvoří s nimi věty</p> <p>umí používat velká písmena na začátku vět, v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování</p> <p>vyjmenuje z paměti abecedu a dokáže řadit slova podle abecedy</p> <p>píše písmena a číslice v přirozené velikosti, dodržuje sklon písma, správně spojuje písmena a slabiky, píše jednoduchý text, dodržuje hygienické návyky při psaní, úhlednost a čitelnost písma</p>	<p>skladba</p> <p>velká písmena</p> <p>abeceda</p> <p>psaní</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
Žák určuje věty a souvětí. Spojuje věty, doplňuje souvětí. Vyhledává základní skladební dvojice.	Skladba		
Třídí slova podle významu, vyhledává slova souznačná a protikladná. Rozlišuje slabiky, hlásky, rozlišuje počet slabik. Vyslovuje slova se správným přízvukem.	Nauka o slově.		
Zvládá vyjmenovaná slova, používá vědomosti v praktických cvičeních.	Vyjmenovaná slova		
Určuje ve větě podstatná jména, přídavná jména, číslovky, slovesa, předložky, spojky.	Slovní druhy		
Poznává slovní druhy, rozlišuje slova ohebná a neohebná. Určí rod, číslo. Zná pádové otázky. Skloňuje podstatná jména.	Podstatná jména.		
Uvědoměle praktikuje pravopis psaní jmen osob, měst, vesnic, hor, řek	Vlastní jména		
Určuje osobu, číslo a čas, časuje slovesa v čase přítomném, minulém a budoucím. Seznámí se s infinitivem a zvrtnými slovesy	Slovesa		

<p>Procvičuje slovosled. Vybírá vhodné prostředky.</p>	Komunikační a slohová výchova		
<p>Sestaví nadpis a člení projev. Tvoří otázky. Vypravuje podle obrázků. Popisuje ústně i písemně jednoduché předměty a činnosti. Je schopen využít jednoduchou osnovu. Požádá o informaci, podá stručné informace.</p> <p>Žák čte plynule věty a souvětí, člení text. Čte rychle, s porozuměním, předčítá, využívá čtenářské dovednosti. Chápe četbu jako zdroj informací. Vypráví pohádky, povídky, dramatizuje, domýšlí příběhy, vyjadřuje své postoje k přečtenému.</p> <p>Odstraňuje nedostatky. Píše čitelně, úhledně, přiměřeně rychle. Provádí kontrolu vlastního projevu. Napíše krátký dopis, adresu. Vyplní podací lístek, napíše SMS.</p>	<p>Čtení a literární výchova:</p> <p>Psaní</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>seznámí se s jazykem jako s prostředkem komunikace, rozliší větu jednoduchou a souvětí, určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché, seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmínkem, z vět jednoduchých vytvoří souvětí rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zabarvená, umí užívat slova spisovná, výstižná, slova citově zabarvená, rozlišuje slova ohebná a neohebná, Seznamuje se se stavbou slova určí slovní základ /předpona, kořen, přípona/ používá vyjmenovaná slova a slova příbuzná zná vzory podstatných jmen, umí určit rod, číslo, pád, vzor; umí skloňovat podst.jména podle vzorů; píše správně zeměpisné názvy pozná zvratná slovesa, infinitiv, umí určit osobu, číslo a čas; umí časovat slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím správně píše skupiny bě-bje, pě, vě-vje, mě-mně, umí uvést příklady užití ve větách;</p>	<p>Skladba Nauka o stavbě slova vyjmenovaná slova a slova příbuzná podstatná jména slovesa skupiny bě - bje,pě ...</p>		

<p>umí vypravovat dle osnovy; umí popsat jednoduchou věc, pracovní postup, osobu; při vypravování a popisu užívá slova výstižná, spisovná, citově zabarvená; kultivovaně se dorozumívá ve škole i mimo školu; umí se vyjádřit v běžných situacích; zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu napíše dopis s adresou, umí telefonovat</p> <p>čte nahlas i potichu; rozumí přiměřeně náročnému textu a umí ho reprodukovat; odliší podstatné i okrajové informace; dokáže vybrat četbu podle svého zájmu a udělat si zápis do deníku; seznámí se s autory dětských knih, s tvorbou pro děti a dětskými časopisy; recituje vhodné básně; dokáže vyprávět přečtený příběh; dokáže vyprávět o knize, kterou čte; navštěvuje knihovnu; dokáže zdramatizovat krátký příběh, navštěvuje divadelní představení a hovoří a svých zážitcích</p> <p>dodržuje hygienické a pracovní návyky při psaní, píše dle normy psaní se správným sklonem písma, uplatňuje svůj rukopis při dodržení úhlednosti a čitelnosti písemného projevu, opisuje, přepisuje text, provádí kontrolu napsaného textu</p>	<p>komunikační a slohová výchova</p> <p>čtení a literární výchova</p> <p>psaní</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace
Vyučovací předmět: Český jazyk
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>čte přiměřeně rychle a plynule s prvky umělec. přednesu; rozpozná vybrané umělecké žánry - pohádka, pověst, bajka, dobrodružná četba, comics; zná pojmy rým, verš</p> <p>volně reprodukuje text; vytvoří zkrácený zápis textu; recituje básně (přiměřené věku); dokáže drammatizovat vhodný text; sestaví osnovu k popisu a vyprávění; podle osnovy se jasně a srozumitelně vyjadřuje; zachová posloupnost děje a hlavní linii příběhu; napíše dopis, pozdvánku, oznámení, dotazník, přihláška</p> <p>umí určit všechny slovní druhy; určí rod, číslo, pád, vzor podstatných jmen; podstatná jména skloňuje podle vzorů</p> <p>určí druhy přídavných jmen zná gramatiku měkkých a tvrdých přídav. jmen</p> <p>pozná základní druhy zájmen seznamuje se s druhy číslovek</p> <p>časuje slovesa ve všech časech v oznamovacím způsobu; pozná všechny slovesné způsoby;</p>	<p>čtení a literární výchova</p> <p>komunikační a slohová výchova</p> <p>skladba slovní druhy podstatná jména</p> <p>přídavná jména</p> <p>zájmena, číslovky</p> <p>slovesa</p>		

<p>pozná zvrtné sloveso; rozlišuje jednoduché a složené slovesné tvary; zná pojem přičestí minulé a umí ho vytvořit Rozliší předponovou část, kořen a příponovou část slova rozpozná přímou řeč a větu uvozovací; umí užít přímou řeč ve vypravování</p> <p>pozná podmět a přísudek; rozlišuje podmět holý, rozvitý, několikanásobný; užívá shodu přísudku s podmětem</p> <p>určí větu hlavní a vedlejší; pozná spojky (spojovací výrazy) v souvětí</p> <p>správně píše názvy národností, víceslovné názvy států a jejich zkratky; správně píše názvy knih, novin, časopisů</p>	<p>Nauka o slově přímá řeč</p> <p>shoda přísudku s podmětem</p> <p>souvětí</p> <p>vlastní jména, názvy</p>		
--	--	--	--

5.1.2. Anglický jazyk

Vymezení předmětu **Anglický jazyk**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost roditelých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí. S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Ve vyučovací hodině je kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Časová dotace: 3 hodiny týdně, od 3. do 5. ročníku.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Anglický jazyk

a) Kompetence k učení

U žáků je kladen důraz na čtení s porozuměním při práci s textem, vyhledávání informací a podněcování vlastní tvořivosti. Zadáváním vlastních zajímavých úkolů jsou žáci vedeni k sebehodnocení.

b) Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni k používání počítače úměrně věku, zadáváním miniprojektů jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení. Jsou využívány úlohy z praktického života, důležité je také vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich třídění a využití v praxi.

c) Kompetence komunikativní

Žáci jsou vedeni ke komunikaci v anglickém jazyce s vyučujícím, spolužáky, případně i s žáky s jiných ročníků, je zařazováno kooperativní učení a vzájemná spolupráce.

d) Kompetence sociální a personální

Žáci pracují ve skupinách, je podporována vzájemná pomoc při učení, respektování dohodnutých pravidel.

e) Kompetence občanské

Žáci jsou vedeni k zodpovědnosti, jsou seznamováni s kulturou jiných národů.

f) Kompetence pracovní

Žáci jsou vedeni k aktivnímu zapojení do práce, jsou vedeni k sebehodnocení.

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Řečové dovednosti získá slovní zásobu hláskuje jméno a jednoduchá slova; rozezná anglická jména v rodě ženském a mužském; orientuje se v jednoduchém textu; vyslovuje a čte foneticky správně; používá základní pozdravy, souhlas a nesouhlas; představí se, představí kamaráda, celou rodinu, vypráví o sobě; popíše své zájmy, nábytek ve třídě, pojmenuje, barvy, zvířata, jídlo; vyjádří své pocity; rozlišuje grafickou a mluvenou podobu jednoduchých slov; pochopí obsah a smysl jednoduché konverzace; vytváří jednoduché otázky a odpovídá na ně; seznamuje se základními zvyky a tradicemi; vypráví o svátcích v anglicky mluvících zemích; používá abecední slovník učebnice</p>	<p>sloveso <i>to be</i>, sloveso <i>have got</i> anglická abeceda</p> <p>osobní zájmena, časování slovesa být</p> <p>ukazovací a tázací zájmena <i>this, that, what, who, where</i></p> <p>příkazy a pozdravy</p> <p>tématické okruhy - rodina, zvířata, sport, barvy, nábytek školní potřeby, lidské tělo, vlastnosti</p> <p>základní konverzační otázky <i>What is your name? What is this/it?</i></p> <p>přídavná jména, antonyma</p> <p>číslovky 0 - 10</p> <p>člen neurčitý/určitý</p> <p>základní předložky (<i>on, in, under</i>)</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním: rozumí smyslu přiměřeně obtížných nahrávek; rozumí jednotlivým pokynům učitele; získá slovní zásobu;</p> <p>Čtení s porozuměním: čte nahlas a srozumitelně krátký text; odpoví na otázky k jednoduchému textu; přiřazuje známá slova k obrázkům; udrží pozornost nutnou pro porozumění obsahu;</p> <p>Mluvení: řeší jednoduché situace související se seznamováním, se zahájením, vedením a ukončením rozhovoru a se získáváním a poskytováním základních místních, časových a jiných informací; jednoduše popíše obrázek; zopakuje z paměti krátkou básničku či říkanku; obměňuje osvojené mikrodialogy; používá abecední slovník, formuluje otázky a odpovídá na ně, pozdraví a rozloučí se, zeptá se na čas a odpoví kolik je hodin, jednoduše o něco požádá a poděkuje,</p> <p>Psaní: uvědomí si rozdíl mezi fonetickou a psanou</p>	<p>sloveso <i>to be</i>, sloveso <i>have got</i></p> <p>spojování jednoduchých vět (<i>and, but, or</i>)</p> <p>užívání členů (<i>the, a, an</i>)</p> <p>stavba věty jednoduché, oznamovací a tázací věta, rozkaz</p> <p>zápor ve větě</p>		

<p>formou jazyka; napíše pohlednici či jednoduchou zprávu nebo přání; napíše jednoduchá věty nebo slovní spojení</p>	<p>přídavná jména přivlastňovací zájmena osobní a ukazovací seznámení s přítomným časem</p>		
	<p>části těla, školní potřeby číslovky do 100 technika čtení</p>		

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Poslech s porozuměním: rozumí pokynům a otázkám učitele, rozumí jednoduchému poslechovému textu, chápe jednoduchou konverzaci dvou osob</p> <p>Mluvení: přednáší říkanky, básničky, písničky a jiné texty; používá základní slovní zásobu např. na téma rodina, dům, zvířata, škola, jídlo; pozdraví při setkání a loučení, představí se druhé osobě; poděkuje a odpoví na poděkování; vyjádří souhlas, nesouhlas, radost; aktivně se zapojí do jednoduché konverzace; mluví krátkými větami v zadané roli, pozdraví, zeptá se, odpoví na otázky, mluví jednoduchými větami</p> <p>Čtení s porozuměním: čte nahlas, plynule a foneticky správně jednoduché texty; čte potichu krátké texty obsahující převážně známé jazykové prostředky; orientuje se v obsahu jednoduchého textu; vyhledává odpovědi na otázky, potřebnou informaci; vyžádá si jednoduchou informaci;</p> <p>Psaní: vyplní osobní údaje v jednoduchém formuláři;</p>	<p>opakování a procvičování probraného učiva</p> <p>přítomný čas prostý a průběhový</p> <p>tvoření otázek a odpovědí, tvoření záporů</p> <p>sloveso <i>to be</i>, sloveso <i>have got</i></p> <p>modální slovesa (<i>can, must</i>)</p> <p>otázka a zápor pomocí slovesa <i>do</i></p> <p>číslovky 1 – 100, datum</p> <p>roční období, měsíce, dny v týdnu, datum</p>		

písemně obměňuje krátké texty; odpoví na krátkou, jednoduchou zprávu; napíše blahopřání, pohlednici; používá dvojjazyčný slovník;			
--	--	--	--

5.2. Matematika a její aplikace

5.2.1. Matematika

Vymezení předmětu **Matematika**

Obsahová, časová a organizační vymezení předmětu

Předmět Matematika je součástí vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Na prvním stupni žáky učíme dovednost provádět matematickou operaci, porozumět, proč je operace prováděna předloženým způsobem a umět operaci propojit s reálnou situací. Číselné údaje získáváme měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Dále rozpoznávají určité typy změn a závislostí, uvědomují si je a docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů, grafů.

V geometrii žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině nebo v prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah (povrch), zdokonalovat svůj grafický projev.

Důležité je také uplatnění logického myšlení, žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty, řešit úlohy.

Časová dotace: V 1. ročníku 4 h., 2. – 5. ročník 5h.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Matematika

a) Kompetence k učení

Učíme žáky využívat matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech – odhady, měření a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace.

Rozvíjíme paměť žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů.

U žáků rozvíjíme abstraktní a matematické myšlení osvojováním si využívání základních matematických pojmů a vztahů.

Učíme práci s chybou.

b) Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky nebát se problémů a podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.

Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.

Podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů.

Rozvíjíme kombinatorické a logické myšlení při řešení problémových úloh. Při řešení těchto úloh učíme žáky provádět rozbor problému a plánu řešení, odhadování výsledku, volbě správného postupu řešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému.

c) Kompetence komunikativní

Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.

Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.

Při komunikaci v rámci vyučovacího předmětu Matematika vedeme žáky k tomu, aby využívali vhodné matematické symboliky, početních operací, algoritmů a správných metod řešení.

Při komunikaci učíme žáky vnímat složitosti reálného světa a porozumět jim z hlediska matematizace reálné situace, která vede k sestavení matematického modelu.

d) Kompetence sociální a personální

Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.

Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Učíme žáky kriticky hodnotit práci týmu, práci svoji i ostatních.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

e) Kompetence občanské

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.

Vedeme žáky k věcnému řešení problémů.

f) Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci. Žádnou práci netrestáme, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Učíme žáky používat při práci vhodné materiály, pomůcky, programy.

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>žák počítá obrázky, předměty, porovnává jejich množství, poznává čísla a čte je; poznává co je před a za, nahoře dole, která věc či předmět je větší menší</p> <p>žák čísla čte, píše a porovnává; počítá předměty v oboru do 20, vyhledává a zobrazuje čísla na číselné ose; orientuje se v řadě do 20, dočítá do 10, do 20; užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti; provádí z paměti i písemně jednoduché početní operace; řeší slovní úlohy a sám je tvoří, slovní úlohy řeší znázorněním výpočtem a jednoduchou odpovědí; rozumí pojmu zvětšujeme a zmenšujeme; rozkládá čísla; počítá "číselné řetězce" v oboru do 20; doplňuje tabulky posloupnosti čísel; rozumí pojmu sloupec a řádek</p> <p>rozezná, pojmenuje a nakreslí základní rovinné útvary /trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh/; rozezná, pojmenuje jednoduchá tělesa, /koule, krychle, kvádr/; orientuje se v prostoru, rozumí pojům vlevo, vpravo, před, za, nahoře, dole, vzadu, uprostřed, vpředu, hned před, hned za</p>	<p>hry pro úvod do matematiky</p> <p>přirozená čísla 1 - 20, číslo 0.</p> <p>sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky.</p> <p>geometrie</p>		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zapíše a vyřeší příklady na sčítání a odčítání do dvaceti s přechodem přes desítku; řeší příklady s jednou závorkou; řeší slovní úlohy a sám je tvoří;</p> <p>zapíše a přečte čísla do sta; zakreslí čísla do sta na číselnou osu; porovná čísla do sta, zařadí je vzestupně i sestupně; rozkládá čísla na desítky a jednotky; sčítá a odčítá do sta; rozliší význam závorek; počítá příklady se závorkami; zaokrouhluje čísla na desítky; provede zápis slovní úlohy; řeší slovní úlohy s výpočty do sta;</p> <p>seznámí se s principem násobilky v oboru do padesáti; vyjmenuje řady násobků od 1 do 5; chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců; řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobílek do 50;</p> <p>rozpozná rozdíl mezi mincemi a bankovkami; používá mince a bankovky v hodnotě do sta Kč;</p>	<p>počítání s přechodem desítky do dvaceti</p> <p>přirozená čísla do 100, písemné sčítání a odčítání do 100</p> <p>násobení do 50</p> <p>mince a bankovky</p>		

<p>počítá s mincemi a bankovkami v hodnotě do sta korun;</p> <p>Žák chápe pojem kreslení a rýsování; osvojuje si správné návyky při rýsování; rozliší pojem bod, přímka, čára, úsečka; rýsuje, měří a odhaduje délky úseček, porovná úsečky; Seznámí se s jednotkami délky a času; zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa</p>	<p>geometrie</p>		
--	------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
násobí a dělí v oboru do 100 (malá násobilka) řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky násobí a dělí mimo obor násobitek písemně násobí dvojciferná čísla jednocif. činitelem dělí se zbytkem, umí provést zápis zná pojmy neúplný podíl, zbytek, součin	násobení a dělení do 100		
sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně řeší slovní úlohy v oboru do sta	sčítání a odčítání v oboru do 100		
zapiše a přečte čísla v oboru do tisíce porovnává a setřídí čísla do tisíce zakreslí čísla do tisíce na číselné ose sčítá a odčítá z paměti i písemně řeší slovní úlohy v oboru do tisíce zaokrouhluje na desítky a stovky doplňuje tabulky a schémata	sčítání a odčítání v oboru do 1000		
zná jednotky délky a používá je k měření umí změřit rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník...) a vyjádřit je ve vhodných jednotkách.	jednotky délky		
zná jednotky času, umí je převádět.	jednotky času		
seznámí se s jednotkami hmotnosti a objemu	jednotky hmotnosti a objemu		

umí narýsovat a označit bod, přímku, polopřímku, úsečku nakreslí a narýsuje ve čtvercové síti rovinné obrazce provádí odhad délky a porovnává délky úseček pomocí proužku papíru určí obvod rovinných obrazců součtem délek stran zná pojem opačná polopřímka seznámí se s pojmem kružnice určí průsečík dvou přímek, pojmenuje ho pozná jehlan a kužel	geometrie		
--	-----------	--	--

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících a tisících,</p> <p>čte, píše a umí zobrazit čísla na číselné ose; dokáže porovnávat čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice;</p> <p>zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky;</p> <p>rozkládá čísla v desítkové soustavě;</p> <p>ovládá pamětné dělení se zbytkem v oboru malé násobilky;</p> <p>pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly;</p> <p>písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem;</p> <p>písemně dělí jednociferným dělitelem;</p> <p>provádí odhad a kontrolu svého výpočtu; řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel, provádění početních výkonů s čísly v daném oboru a na vztahy o n-více (méně), n-krát více (méně);</p> <p>provádí stručný zápis slovní úlohy; řeší slovní úlohy na dva až tři početní výkony</p>	<p>číselný obor do 1 000 000</p> <p>číselná osa</p> <p>zaokrouhlování</p> <p>zápis přirozeného čísla v desítkové soustavě</p> <p>početní výkony s přirozenými čísly</p> <p>kontrola výpočtu, odhady výsledků slovní úlohy</p>		

seznamuje se se zlomky	zlomky		
rýsuje přímky a polopřímky, úsečky; pozná polohu dvou přímek v rovině, rýsuje rovnoběžky, kolmice, graficky sčítá a odčítá úsečky, rozlišuje rovinné útvary - mnohoúhelník, trojúhelník, obdélník, čtverec, kruh a kružnici; rýsuje trojúhelník, čtverec a obdélník podle daných stran pozná rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník; sestrojí libovolnou kružnici, určí osu souměrnosti překládáním papíru, zakreslí souměrné útvary ve čtvercové síti změří délku úsečky s přesností na mm; měří poloměr dané kružnice; přenáší úsečku na danou polopřímku; sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky mm; provádí odhady vzdálenosti a délky, převádí jednotky délky a hmotnosti určí obvod jednoduchých obrazců (trojúhelník čtverec, obdélník) a obsah čtverce a obdélníka pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu čtverce a obdélníka pojmenuje základní tělesa (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec) seznamuje se se základními jednotkami objemu	geometrie rovinné obrazce jednotky délky, hmotnosti obvod, obsah tělesa		

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace
Vyučovací předmět: Matematika
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zapiše a přečte čísla v oboru přirozených čísel</p> <p>orientuje se na číselné ose v oboru do milionu; sčítá a odčítá z paměti i písemně do milionu; násobí deseti, stem, tisícem; zaokrouhluje na tisíce, desetitisíce a statisíce; násobí písemně trojčiferným činitelem; dělí jednociferným i dvouciferným dělitelem; řeší slovní úlohy v oboru do milionu; odhaduje výsledky, provádí kontrolu, pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých příkladech; zná přednost v pořadí výpočtů;</p> <p>převádí jednotky času a objemu; vyhledává údaje v jízdním řádu a řeší slovní úlohy s časovými údaji; vyhledává, sbírá a třídí data,</p> <p>seznámí se se základními římskými číslicemi,</p> <p>seznamuje se se zlomky a desetinnými čísly,</p>	<p>přirozená čísla</p> <p>jednotky</p> <p>římské číslice</p> <p>zlomky a desetinná čísla</p>		
<p>modeluje a určí část celku, používá zápis ve</p>			

<p>formě zlomku, porovná, sčítá a odčítá zlomky se se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel, přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty,</p> <p>porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose,</p>	<p>záporné číslo</p>		
<p>dbá na přesnost a čistotu rýsování; narýsuje obdélník, čtverec, trojúhelník, kružnici</p>	<p>geometrie</p>		
<p>vypočítá obvod a obsah obdélníku a čtverce; rozezná a sestrojí různé druhy trojúhelníků (rovnostředný, rovnoramenný, pravouhlý); vypočítá obvod trojúhelníku; užívá jednotky obsahu; řeší slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníku a čtverce; seznámí se se sítí kvádru, krychle, válce orientuje se v soustavě souřadnic, čte a sestrojuje jednoduché tabulky, diagramy a grafy</p>	<p>obvod, obsah</p> <p>tabulky a grafy</p>		

5.3. Informační a komunikační technologie

5.3.1. Informatika

Vymezení předmětu **Informatika**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Informatika patří do vzdělávací oblasti Informatika a komunikační technologie. Je realizován v 5. ročníku po jedné hodině týdně (žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo na víceleté gymnázium).

Předmět umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Žák získá elementární dovednosti v ovládnání výpočetní techniky, seznámí se s moderními informačními technologiemi a získá přehled ve světě informací.

Vyučovací předmět podporuje u žáků kreativitu při práci s informacemi a jejich využití v dalším vzdělávání i v praxi. Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou efektivního rozvíjení profesní a zájmové činnosti.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Časová dotace: Předmět je určen žákům 5. ročníku v rozsahu 1 hodina týdně.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Informatika

a) Kompetence k učení

Zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným softwarem, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.

Tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou.

b) Kompetence k řešení problémů

Žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více.

Žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce.

c) Kompetence komunikativní

Žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty.

Při komunikaci se učí dodržovat vžité konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

d) Kompetence sociální a personální

Při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.

Žáci jsou přizváni k hodnocení prací - žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný.

e) Kompetence občanské

Žáci jsou seznamováni s vazbami na obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat .

Při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami.

f) Kompetence pracovní

Žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou.

Žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>žák dodržuje základní bezpečnostní a hygien. pravidla při práci s digitální technikou umí zapnout a vypnout stanici a přihlásit se a odhlásit ze sítě vysvětlí význam pojmu hardware, pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače, vysvětlí význam pojmu software</p> <p>orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves, s myší ovládá základní operace</p> <p>s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit</p> <p>spustí a vypne program, pracuje sám s výuk. programy pro 5. ročník</p> <p>dokáže prohlédnout soubor, složku, vytvořit novou složku, soubor, přejmenovat složku, soubor, odstranit složku, soubor umí kopírovat a přesouvat</p> <p>dokáže ve Wordu napsat krátký text, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti</p>	<p>hygiena a bezpečnost při práci s počítačem zapnutí, vypnutí počítače, přihlášení a odhlášení ze sítě části počítače, hardware, software</p> <p>práce s klávesnicí a myší</p> <p>grafika program na tvorbu obrázků uložení vytvořeného obrázku, otevření základní nástroje a možnosti nastavení</p> <p>práce s programy</p> <p>práce se složkami a soubory</p> <p>práce s textovým editorem uložení, otevření souboru, pohyb v dokumentu, označení části,</p>		

<p>a umístit jej v textu, dokáže uložit změny</p> <p>spustí program Internet Explorer, používá pole pro ovládání internetových stránek, navštěvuje stránky vhodné pro svou věkovou kategorii dokáže vyhledat stránku o určitém tématu, dokáže uložit obrázek</p> <p>dokáže si vytvořit svojí el. poštu, napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu</p>	<p>psaní a oprava textu, základní typografická pravidla, písmo, zarovnání odstavce internet, služby internetu, vyhledávání informací</p> <p>pohyb po webu, ukládání z webu</p> <p>elektronická pošta vztah k internetu, poštovní programy spuštění el. pošty, psaní a odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání</p>		
--	---	--	--

Člověk a jeho svět

Prvouka

Vymezení předmětu **Prvouka**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Hlavním cílem předmětu je rozvíjet poznatky, dovednosti a prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v předškolním vzdělávání. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů. Na základě poznání sebe a svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům. Vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Důležité je propojení výuky s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků, upevňování pracovních a režimových návyků.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do pěti tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – žáci se učí na základě poznání nejbližšího okolí, vztahů, souvislostí, chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci. Důraz je kladen na dopravní výchovu. Praktické poznání místních a regionálních skutečností se utváří přímými zkušenostmi žáků. Různé činnosti by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu bydliště, postupně rozvíjet národní cítění a vztah k naší zemi.

Lidé kolem nás - žáci si postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam tolerance, pomoci mezi lidmi, vzájemné úcty. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí.

Lidé a čas – Žáci se učí orientovat v dějinách a v čase. Poznávají jak a proč se čas měří. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjí a jakým změnám v čase podléhají. Vycházíme od nejznámějších událostí v rodině a v obci. Podstatou je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu. Důležité je, aby žáci získávali a zkoumali informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny, aby mohli společně navštěvovat památky.

Rozmanitost přírody - Žáci poznávají velkou rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí jejich života. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví – Žáci poznávají především sebe na základě poznání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a první pomoci i o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví druhých lidí. Jsou vedeni k tomu, že zdraví je nejcennější hodnota v životě člověka.

Časová dotace: V 1. a 2. ročníku 2 h., ve 3. ročníku 3h.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Prvouka

a/Kompetence k učení

Podporujeme samostatnost a tvořivost. Ve výuce se zaměřujeme na aktivní dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání. Ve výuce rozlišujeme základní/nezbytné, klíčové, kmenové/ učivo a učivo rozšiřující/doplňující/. Povzbuzujeme, učíme práci s chybou.

b/Kompetence k řešení problémů

Učíme žáky nebát se problémů, hovořit o nich a přijímat odpovědnost za své chování. Vytvářením praktických problémových úloh a situací v třídním kolektivu, učíme žáky prakticky problém řešit. Podporujeme týmovou práci. Ukazujeme, jak lze některým problémům předcházet.

c/Kompetence komunikativní

Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace, netolerujeme agresivní a vulgární projevy žáků. Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor. Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, ostatních lidí. Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu.

d/Kompetence sociální a personální

Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat. Učíme je pracovat v týmech. Vytváříme příjemnou atmosféru se skupině – všechny role jsou důležité. Utváříme základy vzájemné spolupráce a tolerance.

e/Kompetence občanské

Vedeme žáky k aktivní ochraně životního prostředí. Učíme je odpovědnosti za svůj život, své zdraví a za své životní prostředí. V žácích upevňujeme hrdost na svou rodinu, obec, vlast. Ukazujeme jim tradice, kulturu svého okolí. Učíme je dodržovat pravidla chování jak ve škole, tak mimo ni. Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.

f/Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci své a k uznání práce ostatních. Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k ochraně zdraví a k plnění svých povinností. Učíme žáky chránit své zdraví při práci, používat vhodné materiály a postupy při práci.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>žák dojde samostatně do školy, šatny, třídy; orientuje se v budově školy; dokáže se připravit na vyučování; dbá na bezpečnost při cestě do školy; pojmenuje obec, kde bydlí, kam chodí do školy; zvládne cestu ze školy domů; spolehlivě se pohybuje v blízkém okolí školy; riziková místa a situace;</p> <p>vyjmenuje nejbližší rodinné příslušníky, vypráví o práci rodičů; respektuje spolužáky s jejich přednostmi i nedostatky; hovoří o chování v rodině; aplikuje zásady správného chování ve škole i mimo ni; ve škole rozpozná zaměstnance a váží si jejich práce; rozliší nesprávné chování u sebe i u jiných;</p> <p>vyjmenuje dny v týdnu; rozlišuje čas práce a odpočinku; určí celé hodiny; na příkladech porovnává odlišnosti života lidí; vypráví o zvycích a práci lidí; seznamuje se s lidovými tradicemi, rozpozná současnost i minulost;</p>	<p>Místo, kde žijeme; domov, obec, škola</p> <p>Lidé kolem nás; rodina, soužití a chování lidí</p> <p>Lidé a čas; orientace v čase, současnost a minulost v našem životě</p>		

<p>pojmenuje věci kolem nás, pokusí se určit materiál; rozliší noc a den; rozpozná roční období, umí je vyjmenovat, zhodnotí odlišnosti v přírodě během ročních období; popíše základní části rostliny, seznamuje se se základními podmínkami pro život rostlin, pozná dané rostliny, vyjmenuje základní části těla určených savců a ptáků, porovnává chování živočichů v závislosti na ročním období, vymezení zvířata domácí a volně žijící, dodržuje pravidla správného chování v přírodě a podílí se na něm;</p> <p>učí se dodržovat základní hygienické návyky mytí rukou, používání WC, stolování atd/; dodržuje režim dne; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví;</p> <p>rozpozná základní části lidského těla; dodržuje základní zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a druhých; uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu</p> <p>pozná místa bezpečná pro hry /sáňkování, míčové hry/; chová se opatrně při setkání s neznámými lidmi; reaguje na pokyny při mimoř. událostech; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné lidi /dokáže přivolat pomoc např. při</p>	<p>Rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví, péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>Lidské tělo, osobní bezpečí, situace hromadného ohrožení</p>		
--	---	--	--

<p>úrazu, nevolnosti druhých/, zná čísla tísňového volání, nacvičuje jejich používání, ví, že je nesmí zneužít, umí vyhledat dospělého a požádat ho o pomoc</p> <p>reaguje správně při vyhlášení poplachu; dbá pokynů dospělých</p>	<p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p>		
---	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Prvouka
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>žák se orientuje v okolí školy a svého bydliště, bezpečně zvládá pohyb po budově školy, připravuje se na vyučování dne rozvrhu; pamatuje si adresu svého bydliště; respektuje pravidla silničního provozu, pojmenuje důležité dopravní značky; dokáže pojmenovat a ukázat místa v obci; riziková místa a situace;</p> <p>vyjmenuje rodinné příslušníky, uvědomuje si věkové rozdíly a posloupnost, vysvětlí povolání rodičů a objasní další jemu známá povolání; pokusí se objasnit práci zaměstnanců školy, respektuje školní řád, rozlišuje zásady správného chování, dokáže posoudit nesprávné chování a vysvětlí správný postup nápravy; konkretizuje svá práva a povinnosti; učí se obhajovat své názory;</p> <p>vyjmenuje měsíce, rozlišuje pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok; posoudí posloupnost včera, dnes, zítra; rozpozná na hodinách celou, půl, čtvrt, vyznačí čas na digitálním displeji, využívá časové údaje při řešení situací v denním</p>	<p>Místo, kde žijeme, domov, škola, obec</p> <p>Lidé kolem nás, rodina, soužití lidí, chování lidí, právo a spravedlnost</p> <p>Lidé a čas, orientace v čase, současnost a minulost v našem životě, regionální památky</p>		

<p>životě s přihlédnutím k minulosti, přítomnosti a budoucnosti; porovnává zvyky a práci lidí - minulost, současnost pojmenuje některé kult.či historické památky místa, kde žije; rozšiřuje si poznatky o lidových tradicích a zvyklostech</p> <p>určí a roztfídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků; uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; provádí jednoduché pokusy, pozoruje, upevňuje si a rozšiřuje poznatky o rostlinách, pozná dané rostliny ve známé lokalitě; opakuje a upevňuje si poznatky o určených savcích a ptácích; popíše jednotlivé části těla;</p> <p>dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a druhých, seznamuje se s pravidly silničního provozu, využívá pro hry bezpečná místa, obezřetně reaguje při setkání s cizími lidmi, uplatňuje hygienické a režimové návyky</p> <p>reaguje správně při živelných pohromách dbá pokynů dospělých</p>	<p>Rozmanitost neživé a živé přírody, ochrana přírody;</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>Ochrana člověka za mimořádných situací</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Vyznačí v jednoduchém plánu místo školy, svého bydliště a cestu na určené místo. Začlení obec, město do příslušného kraje. Pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci</p> <p>Rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině. Určí světové strany v přírodě i v mapě, orientuje se podle nich.</p> <p>Používá buzolu a v turistické mapě blízkého okolí dokáže vyznačit trasu.</p> <p>Řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.</p> <p>Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi. Vyvodí a dodržuje pravidla soužití ve škole, rodině, obci.</p> <p>Rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům.</p> <p>Obhájí při konkrétní činnosti své názory. Učí se přiznáním své chyby a domluvě na společném postupu, řeší problém v kolektivu</p> <p>Poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny v kladném i záporném smyslu a přemýšlí o možnostech</p>	<p>Místo, kde žijeme Domov, obec, okolní krajina, místní oblast, region</p> <p>Lidé kolem nás</p>		

<p>zlepšování životního prostředí obce. V místě bydliště nabídne možnosti vyžití.</p>			
<p>Určí čas jako fyzikální veličinu. Přesně určí jakýkoli čas. Orientuje se bezpečně v kalendářním a školním roce. Objasňuje odlišnosti způsobu života a bydlení dříve a nyní. Vyhledává a shromažďuje poznatky o památkách svého regionu . Pojmenuje některé rodáky, lidové tradice, zvyky. Seznámí se s pověstmi svého regionu Konkretizuje pojmy rodný kraj, domov, vlast.</p> <p>Rozlišuje živou a neživou přírodu. Zná základní podmínky života na Zemi. Pozoruje změny látek a skupenství, provádí jednoduché pokusy. Změří základní veličiny (jednoduchými nástroji a přístroji). Zařadí některé organismy v místní krajině do ekosystému. Prakticky třídí organismy do známých skupin. Třídí odpad, chová se ohleduplně k životnímu prostředí, chrání přírodu.</p> <p>Seznámí se s nejdůležitějšími vnitřními ústrojími člověka, jeho smyly, kostrou a svaly. Uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu. Chová se bezpečně, aby neohrožoval zdraví své i jiných. Dbá pokynů dospělých při mimořádných událostech.</p>	<p>Lidé a čas</p> <p>Rozmanitost živé a neživé přírody, ochrana přírody</p> <p>Člověk a jeho zdraví</p>		

Chová se správně při haváriích s únikem nebezpečných látek.	Ochrana člověka za mimořádných situací		
---	--	--	--

5.3.2. Přírodověda

Vymezení předmětu **Přírodověda**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Přírodověda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Přírodověda je realizována na 1. stupni základní školy. Navazuje na Prvouku 1. až 3. ročníku. Žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjel se život. Seznamují se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze – ta může být snadno narušena a velmi obtížně obnovována.

Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a životního prostředí.

Žáci poznávají člověka jako živou bytost. Seznamují se s jeho vývojem od narození do dospělosti, rozlišují, co je vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, zdravotní prevenci a první pomoci, o bezpečném chování v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí. Postupně si uvědomují, jakou zodpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají tím, že používají názorné pomůcky, sledují konkrétní situace, hrají určené role a řeší modelové situace.

Časová dotace:

Vyučovací předmět Přírodověda je zařazen v hodinové dotaci 2 hod. týdně ve 4. a 5. ročníku.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Přírodověda

a) Kompetence k učení

Učitel umožňuje žákům používat vhodné učební pomůcky, encyklopedie a odbornou literaturu. Žáci získávají informace o přírodě, učí se pozorovat přírodu, zaznamenávat a hodnotit výsledky svého pozorování.

b) Kompetence k řešení problémů

Učitel zařazuje metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami, vede žáky k samostatnému pozorování praktických jevů souvisejících s přírodou, k vyhodnocování a vyvozování závěrů. Žáci se učí řešit zadané úkoly, správně se rozhodovat v různých situacích, učí se vyhledávat informace vhodné k řešení problémů.

c) Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k používání správné terminologie. Žáci si rozšiřují slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech, učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných.

d) Kompetence sociální a personální

Učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou pracovat společně, navozuje dostatek situací k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání. Žáci pracují ve skupině, učí se spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, respektují názory a zkušenosti druhých.

e) Kompetence občanské

Učitel buduje u žáků ohleduplný vztah k přírodě, vyžaduje dodržování pravidel slušného chování. Žáci se učí poznávat a chápat rozdíly mezi lidmi, učí se tolerantnímu chování a jednání, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci, chování v situacích ohrožení vlastního zdraví i zdraví a bezpečnosti druhých.

f) Kompetence pracovní

Učitel umožňuje žákům pozorovat, manipulovat a experimentovat, vede žáky ke správným způsobům užití pomůcek, vybavení a techniky, k dodržování obecných pravidel bezpečnosti. Žáci si utvářejí pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti, dodržují vymezená pravidla.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>charakterizuje základní společenstva - les, louka, voda, u lidských obydlí, pole ; pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech; popíše stavbu jejich těla; objasní způsob jejich života; pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech; zařadí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně do jednotlivých společenstev; sezná se se základními pravidly ochrany před povodněmi</p> <p>vysvětlí, co jsou rostlinná patra; aplikuje správné chování v přírodě; rozpozná běžné zemědělské plodiny, zná jejich význam a použití; rozdělí běžné druhy zeleniny a ovoce</p> <p>rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné; zná důležité nerosty a horniny</p> <p>změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny; rozdělí látky podle skupenství</p>	<p>Rozmanitost přírody rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla); životní podmínky;</p> <p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody (živelné pohromy a ekologické katastrofy)</p> <p>okolní krajina, rozšíření rostlin a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí bydliště</p> <p>horniny a nerosty horniny vyvřelé, usazené, přeměněné energetické zdroje</p> <p>Látky a jejich měření délka, hmotnost, objem, teplota, čas</p>		

<p>chová se bezpečně v silničním provozu v roli chodce a cyklisty; zná základní dopravní značky, ví co patří do povinného vybavení kola; Seznámí se se stavbou a funkcí lidského těla; pojmenuje některé vnitřní orgány; aplikuje zásady první pomoci; rozlišuje telefonní čísla tísňového volání; řídí se zásadami péče o zdraví, uvědomuje si význam sportování a správné výživy; pojmenuje běžně užívané elektrické spotřebiče; aplikuje zásady manipulace s el. spotřebiči; zdůvodní zásady poskytnutí první pomoci při zasažení el. proudem</p> <p>zná a dodržuje pravidla pro soužití mezi lidmi, spolupracuje ve skupině, obhájí svůj názor, případně připustí svůj omyl, poukáže v okolí na některé problémy a změny v přírodním prostředí, navrhne možnosti zlepšení živ. prostředí obce</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <p>lidské tělo (základní stavba a funkce)</p> <p>péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>osobní bezpečí, bezpečné zacházení s elektrickými spotřebiči, první pomoc</p> <p>Lidé kolem nás</p>		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Přírodověda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>umí určit a zařadit některé živočichy a rostliny do biologického systému; třídění živočichů (bezobratlí, obratlovci); třídění rostlin (výtrusné, semenné); umí vysvětlit pojem potravní řetězec a uvede příklad</p> <p>zná důležité nerosty a horniny; umí vysvětlit proces zvětrávání hornin; umí popsat vznik půdy, zná význam půdy, její využití a princip ochrany; zná základní oblasti Země (studené, mírné, teplé) a rozdíly v těchto oblastech; rozliší pojem podnebí a počasí; dokáže pozorovat živočichy a rostliny, zformulovat a zapsat výsledek pozorování;</p> <p>ví, co znamená rovnováha v přírodě a uvede důsledky jejího porušení; zná význam zdravého životního prostředí pro člověka, zná hlavní znečišťovatele vody, vzduchu, půdy, atd.; zná pojem recyklace; zná pravidla chování v přírodě; uvědomuje si prospěšnost a škodlivost zásahů člověka do přírody a krajiny založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí výsledky</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <p>nerosty a horniny, půda, zvětrávání</p> <p>podnebné pásy</p> <p>pozorování živých organismů</p> <p>rovnováha v přírodě (vzájemné vztahy mezi organismy) životní podmínky</p> <p>ochrana přírody a ohleduplné chování k přírodě</p>		

<p>zná pojmy vesmír, planeta, hvězda, družice, zemská přitažlivost zná pohyb Země kolem Slunce a otáčení Země kolem osy; umí ukázat pohyb Země na globusu; vysvětlí střídání ročních období a střídání dne a noci zná význam Slunce pro život na Zemi</p> <p>zná části lidského těla, důležité orgány a jejich funkci, smyslové ústrojí; zná základy lidské reprodukce a umí charakterizovat hlavní etapy vývoje člověka; zná a dovede jednat podle zásad první pomoci; uvědomuje si škodlivost kouření, užívání drog a alkoholu; orientuje se v pojmech: duševní hygiena, stres, rozpozná negativní vliv reklamy ví, jaké má postavení v rodině a ve společnosti; zná svoje základní práva a povinnosti - týrání, zneužívání, šikana uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech chování mezi pohlavími v daném věku</p> <p>umí zjistit telefonní číslo linky důvěry, krizového centra, zná pravidla telefonování na tyto instituce; zná význam pojmů terorismus, rasismus;</p>	<p>Země ve vesmíru</p> <p>pohyby Země</p> <p>globus</p> <p>Slunce</p> <p>Člověk a jeho zdraví lidské tělo (základy lidské reprodukce, vývoj jedince)</p> <p>péče o zdraví, zdravá výživa</p> <p>partnerství, rodičovství, základy sexuální výchovy</p> <p>Lidé kolem nás</p> <p>právo a spravedlnost (právní ochrana občanů a majetku, základní lidská práva a práva dítěte) základní globální problémy (významné sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi)</p>		
---	---	--	--

<p>je si vědom nutnosti kázně a dodržování pokynů v případě obecného ohrožení (požár, únik jedovatých látek, apod.) zná zásady bezpečného chování v různém prostředí - škola, domov, styk s cizími osobami, silniční provoz a řídí se jeho pravidly</p> <p>má základní poznatky o výrobě a využití el. energie; zná a dodržuje pravidla bezpečné práce při manipulaci s běžnými el. přístroji; umí sestavit jednoduchý el. obvod; potřeba energie pro život, nutnost šetření energií</p>	<p>situace hromadného ohrožení</p> <p>osobní bezpečí</p> <p>elektrická energie</p> <p>bezpečné používání el. spotřebičů</p>		
--	---	--	--

Vlastivěda

Vymezení předmětu Vlastivěda

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. V návaznosti na vyučovací předmět Prvouka přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamuje žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize. Vzdělávací obsah a výuka směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy.

Žáci se seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti své obce (regionu, vlasti), získávají základní informace o Evropě, ostatních kontinentech a jiných zemích. Učí se orientovat v terénu, pracovat s mapami, používat získané vědomosti v praktických situacích. Poznávají různé druhy lidské práce a učí se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Žáci se učí orientovat v čase a dějích, poznávají, jak události postupují v čase a utvářejí historii. Získávají vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám.

Výuka probíhá ve třídách, ale i mimo budovu (např. tematické vycházky a exkurze, návštěva památek, sbírek muzeí, veřejné knihovny). Velký význam má vedení žáků k samostatnému vyhledávání, získávání a zkoumání informací z různých dostupných zdrojů (např. literatura, rozhlas, televize, tisk, internet, lidé v nejbližším okolí).

Časová dotace: 2 h ve 4. ročníku a 2 h v 5. ročníku.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Vlastivěda

a) Kompetence k učení

Ve výuce zřetelně rozlišujeme základní (nezbytné, klíčové, kmenové) učivo a učivo rozšiřující (doplňující)

Učíme žáky samostatně vyhledávat, získávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů.

b) Kompetence k řešení problémů

Podporujeme netradiční (originální) způsoby získávání informací.

Ve škole i při mimoškolních akcích monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Učíme žáky algoritmu řešení problémů.

Podněcujeme žáky k tvořivému myšlení a logickému uvažování při řešení problémů.

c) Kompetence komunikativní

Podporuje různé formy komunikace (s místními obyvateli, pamětníky, pracovníky regionálních muzeí, knihoven, apod.).

Vedeme žáky k tomu, aby předávali své zkušenosti a poznatky z cestování svým spolužákům.

Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a zkušenosti.

d) Kompetence sociální a personální

Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Učíme žáky chápat různé sociální postavení různých lidí v historii naší země a vyvozovat analogie k současnosti.

e) Kompetence občanské

Podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s obcí, policií, apod.

Učíme žáky základům demokracie, tolerance a vzájemného soužití.

Vedeme žáky k národní hrdosti, k ochraně životního prostředí, kulturního a přírodního bohatství, k myšlence „evropanství“.

Respektujeme osobnost žáky a jeho práva.

f) Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi a s jejich možnostmi budoucího pracovního uplatnění v rámci Evropské unie, ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia.

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>užívá pojem nadmořská výška; najde na mapě a pojmenuje velké řeky, jezera a rybníky v ČR a v blízkosti svého bydliště a školy; vyhledá Prahu na mapě ČR, najde své bydliště na mapě, určí jeho polohu, vyhledá název kraje a krajského města</p> <p>orientuje se na mapě ČR, Evropy; objasní rozdíl mezi podnebím a počasím; charakterizuje podnebí, vodstvo a povrch ČR, rozliší pojmy povodí, rozvodí, úmoří; zjistí rozdíl mezi jezerem a rybníkem; charakterizuje povrch ČR</p> <p>zná hlavní město ČR, zjistí pověsti o založení Prahy, pojmenuje některé kulturní a vzdělávací instituce v hl. městě; ukáže a najde na mapě střední, východní, severní, západní a jižní Čechy, Moravu a Slezsko; stručně charakterizuje jednotlivé oblasti podle mapy (povrch, poloha, hospodářství); vyhledá na mapě významná města a řeky a seznámí se s průmyslem a zemědělstvím v jednotlivých oblastech; pojmenuje a ukáže na mapě sousední státy</p>	<p>místo, kde žijeme obec, místní krajina - části, poloha v krajině, minulost a současnost</p> <p>okolní krajina (místní oblast, region) zemský povrch a jeho tvary, půda, rostlinstvo, živočišstvo, vliv krajiny na život lidí, životní prostředí, orientace na mapě, světové strany</p> <p>regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR, zdroje surovin, výroba, služby a obchod; naše vlast - domov, národ, státní zřízení a politický systém, státní symboly</p>		

<p>vysvětlí význam globu a mapy; objasní význam měřítko mapy; ukáže na mapě a pojmenuje pohoří, vrchoviny a nížiny v ČR; orientuje se v pojmech:pohoří, vrchovina a nížina</p> <p>určí významná místa a kulturní památky místního regionu; vypráví některé regionální pověsti; vyhledá některé významné osobnosti a památná místa českých dějin orientuje se v časové přímce, zařadí údaje historicky správně; upevňuje a rozšiřuje si znalosti o způsobu života našich předků na našem území v hlavních dějinných obdobích od pravěku do 19.st.</p> <p>zná jméno prezidenta a premiéra ČR; užívá oficiální název ČR; seznáme se se státním uspořádáním ČR, státními symboly a demokracií v ČR; rozliší různé formy vlastnictví; posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci</p>	<p>mapy obecně zeměpisné a tematické (obsah, grafika, vysvětlivky)</p> <p>Lidé a čas regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost; báje, mýty, pověsti - minulost kraje,</p> <p>domov, vlast, rodný kraj orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace</p> <p>Lidé kolem nás soužití lidí, mezilidské vztahy, obchod vlastnictví - soukromé, veřejné, osobní, společné</p>		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět
Vyučovací předmět: Vlastivěda
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zná letopočet vzniku ČR, jméno prvního a současného prezidenta; zná pojmy vláda, parlament, zákon, premiér, poslanec; vyjmenuje a popíše státní symboly;</p> <p>orientuje se na mapě; zná kontinenty, zařadí umístění ČR z hlediska zeměpisného; umí na mapě ukázat státy EU, určí polohu státu vzhledem k ČR, najde hlavní město; dokáže stručně charakterizovat státy EU; shromažďuje poznatky o EU, využívá médií; zprostředkuje ostatním zážitky a zajímavosti z cest</p> <p>orientuje se na různých mapách, vyčte z map základní údaje</p> <p>umí popsat charakteristické rysy způsobu života v pravěku, středověku a dnes</p> <p>zná významné osobnosti a umí je zařadit do příslušného období; orientuje se v časové přímce, upevňuje a rozšiřuje si znalosti o způsobu života našich předků na našem území</p>	<p>Místo, kde žijeme naše vlast - domov, krajina, národ místní oblast, region, obec základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa, st. symboly</p> <p>Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování</p> <p>mapy obecně zeměpisné a tématické obsah, grafika, vysvětlivky</p> <p>Lidé a čas</p> <p>současnost a minulost v našem životě - proměny způsobu života, bydlení, průběh lidského života orientace v čase - dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace</p> <p>báje, mýty a pověsti</p>		

<p>v hlavních dějinných obdobích od 19. st. po současný demokratický stát</p> <p>uvědomuje si funkci rodiny; konkretizuje představy o budoucím povolání; posoudí mezilidské vztahy a vzájemnou komunikaci; uvede a posoudí příklady protiprávního jednání; rozliší různé formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, zkusí objasnit základní principy demokracie; charakterizuje způsob života v období totality a po obnovení demokracie využívá vlastní zkušenosti s kulturními institucemi a vypráví o nich</p>	<p>Lidé kolem nás soužití lidí - mezilidské vztahy, rodina, chování, právo a spravedlnost, základní globální problémy</p> <p>společné; obchod, firmy</p> <p>kultura - podoby a projevy kultury, kulturní instituce</p>		
---	---	--	--

5.4. Umění a kultura

5.4.1. Výtvarná výchova

Vymezení předmětu **Výtvarná výchova**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Důraz je kladen na poznávání okolního i vnitřního světa prostřednictvím výtvarných činností. Žáci se učí rozumět výtvarnému umění a chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást života, která jim umožňuje osvojit si různé výtvarné techniky a vytvářet potřebné dovednosti, které mohou uplatnit v každodenním životě. Rozvíjí přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, fantazii, prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz.

Výuka je většinou realizována v kmenové třídě. Pokud je vhodné počasí, mohou žáci pracovat v přírodě. Nedílnou součástí výuky jsou návštěvy výstav.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu výtvarná výchova směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění a vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově.

Časová dotace:

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je zařazen v hodinové dotaci 1 hod. týdně v 1., 2. a 3. ročníku a 2 hodiny týdně ve 4. a 5. ročníku.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Výtvarná výchova

a) Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů, učitel vede žáky k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření. Žáci využívají poznatky v dalších výtvarných činnostech, zaujímají a vyjadřují svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření.

b) Kompetence k řešení problémů

Předkládáme žákům náměty k samostatnému uvažování, k vyhodnocení dané situace a organizace práce, k volbě vhodné techniky a materiálu. Učitel vede žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkolů, žáci přemýšlí o různorodosti interpretací téhož vizuálně obrazného vyjádření a zaujímají k nim svůj postoj.

c) Kompetence komunikativní

Žáci se zapojují do diskuse, respektují názory jiných, pojmenovávají vizuálně obrazné elementy, porovnávají je, umí ocenit vizuálně obrazná vyjádření. Učitel vede žáky k obohacování slovní zásoby o odborné termíny z výtvarné oblasti.

d) Kompetence sociální a personální

Žáci umí tvořivě pracovat ve skupině. Učitel vede žáky ke kolegiální pomoci, navozuje dostatek situací k vytváření podnětné a vstřícné atmosféry pro práci, vzájemnou pomoc a ohleduplnost.

e) Kompetence občanské

Žáci chápou a respektují estetické požadavky na životní prostředí. Učitel vytváří u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům, vede je k zapojení do kulturního dění a soutěží, učí je poznávat tradice.

f) Kompetence pracovní

Žáci dodržují hygienická a bezpečnostní pravidla. Učitel vede žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi, umožňuje žákům pracovat s různými materiály, nástroji a pomůckami.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládne techniku malby vodovými barvami, suchým pastelem, voskovkami</p> <p>dovede používat slabý a silný štětec podle pokynů vyučujícího, rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary)</p> <p>zvládne rozfoukávání barev</p> <p>rozliší teplé a studené barvy</p> <p>zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), měkkou tužkou</p> <p>modeluje z plastelíny, keramické hlíny, tvaruje papír</p> <p>zvládne koláž</p>	<p>malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní, teplé a studené barvy, kombinace barev</p> <p>kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru</p> <p>techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové podněty</p> <p>další výtvarné techniky, motivace založené</p>		

<p>umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, tisk, otisk, apod.</p> <p>seznamuje se s ilustracemi pro děti, seznamuje se s pojmy hračka - loutka- školní potřeba</p> <p>zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ</p>	<p>na fantazii a smyslovém vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod.</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami</p> <p>umí míchat barvy</p> <p>dovede používat slabý a silný štětec podle pokynů vyučujícího, rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary)</p> <p>seznamuje se s prostorovou technikou, zvládne rozfoukávání barev</p> <p>rozliší teplé a studené barvy</p> <p>zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou</p> <p>modeluje z plastelíny, keramické hlíny, tvaruje papír</p>	<p>malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy, kombinace barev</p> <p>kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše</p> <p>techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové podněty</p>		

<p>zvládne koláž</p> <p>umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk, apod.</p> <p>pozná známé ilustrace např. J. Lady, O.Sekory, H. Zmatlíkové apod., zná rozlišuje pojmy hračka - loutka- školní potřeba</p> <p>zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří</p>	<p>další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby</p>		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vzdělávací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami</p> <p>umí míchat barvy</p> <p>dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpozná a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary)</p> <p>zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev</p> <p>rozliší teplé a studené barvy</p> <p>zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou, rudkou, uhlím</p> <p>modeluje z plastelíny, moduritu, keramické hlíny, tvaruje papír</p>	<p>malba - rozvíjení smyslové citlivosti, teorie barvy - barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev</p> <p>kresba - rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti</p> <p>techniky plastického vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - hmatové, pohybové podněty</p>		

<p>zvládne koláž, frotáž</p> <p>umí výtvarně zpracovat přírodní materiál - nalepování, dotváření, tisk, otisk, apod.</p> <p>pozná známé ilustrace např. J. Lady, O.Sekory, H. Zmatlíkové apod., porovnává ilustrace a poznává různé vyjadřovací prostředky</p> <p>zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti - citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových vjemů, hmatových, zrakových vjemů, které jsou prvotním krokem k vyjádření a realizaci jejich výtvarných představ, komunikuje na základě vlastní zkušenosti a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvoří</p>	<p>další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslového vnímání</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p> <p>utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod., vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby</p>		
---	--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>prohloubí si a zdokonalí techniky malby z předchozích ročníků</p> <p>zvládne rozlévání barev a kombinaci různých technik</p> <p>umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy</p> <p>sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je</p> <p>komunikuje o obsahu svých děl</p> <p>prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z předchozích ročníků</p> <p>dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu</p> <p>zvládne obtížnější práci s linií</p> <p>užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření</p>	<p>malba - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev</p> <p>kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem - pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnost, kresba v plenéru</p>		

<p>v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků</p> <p>rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti</p> <p>hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků</p> <p>dokáže kompozičně řešit plochu s použitím libovolných geometrických prvků</p> <p>prohloubí si znalosti z předchozích ročníků, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem</p> <p>umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.</p> <p>pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Mullera, A. Borna, R. Pilař a další</p> <p>poznává různé druhy výtvarného umění porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>grafické techniky - tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika</p> <p>techniky plastického vyjadřování - modelování z papíru, hlíny, sádky, drátů</p> <p>další techniky - koláž, frotáž, základy ikebany</p> <p>ilustrátoři dětské knihy</p>		
--	--	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Výtvarná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>prohloubí si a zdokonalí techniky malby z předchozích ročníků</p> <p>zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik</p> <p>umí barevně vyjádřit své pocity a nálady pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy, dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky, zážitky z filmů, knihy</p> <p>sleduje základní přírodní zákonitosti ve tvarově zajímavých živých i neživých přírodninách a dotváří je</p> <p>rozvíjí svou fantazii a představivost</p> <p>komunikuje o obsahu svých děl</p> <p>prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z předchozích ročníků</p> <p>dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu</p>	<p>malba - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev</p> <p>kresba - výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různým materiálem - pero a tuš, dřívko a tuš, rudka, uhel, např. kresba dle skutečnost,</p>		

<p>materiálu</p> <p>zvládne obtížnější práci s linií</p>	<p>kresba v plenéru</p>		
<p>užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků</p> <p>seznamuje se s funkcí písma, poznává písmo jako dekorativní prvek</p> <p>rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti</p> <p>hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků</p> <p>dokáže řešit úkoly dekorativního charakteru v ploše (symetrická, asymetrická řešení)</p> <p>prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem</p> <p>umí výtvarně zpracovat přírodní materiály - nalepování, dotváření apod.</p>	<p>grafické techniky - tisk z koláže, ze šablon, otisk, vosková technika</p> <p>techniky plastického vyjadřování - modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů</p> <p>další techniky - koláž, frotáž, základy ikebany</p>		

<p>pozná ilustrace známých českých ilustrátorů - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Trnky, J. Čapka, Z. Mullera, A. Borna, R. Pilař a další</p> <p>vytváří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě</p> <p>porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p>	<p>ilustrátoři dětské knihy</p>		
---	---------------------------------	--	--

5.4.2. Hudební výchova

Vymezení předmětu **Hudební výchova**

Vyučovací předmět Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického citění, hudební paměti, představivosti a fantazie. Aby žáci rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. Dále aby porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby a aby získali vhled do hudební kultury české i jiných národů, seznámili se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi.

Časová dotace: V 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku je 1 hodina týdně.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Hudební výchova

a) Kompetence k učení

Vedeme žáky k zájmu o hudbu, k pozitivnímu vztahu ke zpěvu a poslechu písní. Poznáváme smysl a cíl hudby a hudební teorie.

Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Společně zhodnotíme výsledky své práce a diskutujeme o nich.

b) Kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k zájmu o nové podněty, vedeme diskusi, zodpovídáme otázky a vedeme žáky k vzájemnému naslouchání.

Podporujeme žáky, aby uvažovali kriticky, obhajovali svůj názor a přebírali za něj zodpovědnost.

c) Kompetence komunikativní

Zadávat úkoly, při kterých žáci spolupracují, vedeme žáky, aby na sebe brali ohledy.

Zajímáme se o názory, náměty, zkušenosti žáků, vytváříme příležitosti pro reagování žáků na nově získané poznatky.

Používáme při komunikaci správnou terminologii a symboliku.

d) Kompetence sociální a personální

Pomáháme podle potřeby žákům.

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, dodáváme žákům sebedůvěru.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

e) Kompetence občanské

Umožňujeme žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků.

Zamýšlíme se společně nad obsahy hudebních děl a nad hudebními odkazy v historii.

Uvědomujeme si kulturu historie a současnosti.

f) Kompetence pracovní

Sledujeme při hodině pokrok všech žáků.

Vedeme žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů.

Vedeme žáky k užívání různých nástrojů a vybavení.

Využíváme s žáky jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře.

Žáci umí využít pracovní pomůcky dle jejich určení.

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic, začíná používat pěvecké dýchání. Rytmizuje jednoduchou říkanku.</p> <p>Rozliší hlas mluvený a zpívaný. Pozná klavír, kytaru a flénu.</p> <p>Rytmizuje jednoduchý text.</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu.</p>	<p>Hlasová výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání - rytmizace jednoduchých slovních spojení, říkadel <p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišení zvuku, tónu, hlasu mluveného a zpívaného - rozpoznání některých hudebních nástrojů (klavír, housle, kytara, flétna) - seznámení s hymnou České republiky <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovod na jednoduché rytmické nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - správné držení těla - jednoduché taneční hry - chůze, pochod 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
 Vyučovací předmět: Hudební výchova
 Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Zaspívá na základě svých dispozic, snaží se o čistou intonaci a rytmus v jednohlase.</p> <p>Rytmizuje jednoduchý text.</p> <p>Zná několik lidových písní.</p> <p>Rozpozná další hudební nástroje.</p> <p>Doprovodí jednoduchou píseň na dětské doprovodné nástroje.</p> <p>Reaguje pohybem správným pohybem na znějící hudbu (rychle, pomalu).</p> <p>Rozliší pomalé a rychlé tempo.</p>	<p>Hlasová výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - hospodárné dýchání, zřetelná výslovnost, uvolněné zpívání, - dodržování rytmu - rytmizace jednoduchých textů <p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s lidovými a umělými písněmi - poznávání dalších hudebních nástrojů - skladby dle výběru učitele přiměřené k věku žáků <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednoduchý doprovod na rytmické nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - procvičování již osvojené pohybové činnosti - osvojení poskoku, přeměnného kroku <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání vzestupné a sestupné melodie - seznámení s pojmy notová osnova, houslový klíč, noty - hodnota not (celá, půlová, čtvrtá) 		

	- rozlišení tempa (pomalé, rychlé)		
--	------------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase v durových poř. v molových tóninách s využitím správných pěveckých návyků.</p> <p>Rozlišuje základní hudební nástroje.</p> <p>Rytmizuje a melodizuje jednoduché texty. Využívá jednoduché hudební nástroje.</p> <p>Reaguje pohybem na znějící hudbu.</p> <p>Rozpozná jednotlivé kvality tónů. Vyjmenuje základní not.stupnici.</p>	<p>Hlasová výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - pokračování v osvojených činnostech z předešlých ročníků (dýchání, výslovnost, uvolněný zpěv) - správný pěvecký postoj - osvojování pěveckého dělení slov <p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - poznávání hudby zábavné, slavnostní - skladby B.Smetany, A. Dvořáka, L.Janáčka - zdokonalování se v poznávání hudebních nástrojů <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování doprovodu na rytmické nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování na dvě doby - chůze dvoudobá - vytváření hudební nálady <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznámení s názvy not (c1 - h1) - nota osminová, pomlky - taktování dvoudobého taktu 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Zpívá na základě dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase. Při zpěvu využívá vědomě správné pěvecké návyky.</p> <p>Orientuje se v pojmech opera, symfonická báseň.</p> <p>Využívá na základě svých hudebních schopností jednoduché popř. složitější hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p>Zvládá jednoduché taneční kroky.</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby.</p>	<p>Hlasová výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - zdokonalování získaných poznatků při zpívání (postoj, dýchání, výslovnost) - vázání tónů, prodlužování výdechu - nácvik dvojhlasného zpěvu <p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslech skladeb českých hudebních skladatelů (úryvky ze symfonických básní, oper a děl dle výběru učitele) - poznávání dalších hudebních nástrojů -základní údaje o historii čes.hymny <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovod na rytmické a jednoduché melodické hudební nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - valčíkový krok - pohybové vyjádření hudby <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - notový zápis - osvojení hudebních pojmů (kánon, komorní hudba) - poznávání písní durových a mollových 		

Vzdělávací oblast: Umění a kultura
Vyučovací předmět: Hudební výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. ve dvojhlasě. Využívá vědomě správné pěvecké návyky.</p> <p>Naslouchá vážné hudbě nejvýznamnějších hudebních období a nejvýznamnějších českých i světových skladatelů.</p> <p>Na základě svých hudebních schopností a dovedností využívá jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře.</p> <p>Zvládá jednoduché lidové a společenské tance.</p> <p>Orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby v durové tónině. Rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby.</p>	<p>Hlasová výuka</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování pěveckých dovedností - procvičování dovedností pro správné zpívání - nácvik dvojhlasného zpěvu <p>Poslech</p> <ul style="list-style-type: none"> - hudební nástroje (jejich rozdělení) - poslech skladeb známých českých i světových hudebních skladatelů <p>Instrumentální činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - doprovody na rytmické a melodické hudební nástroje <p>Hudebně pohybová činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - polka - pohybové vyjádření nálady, relaxace <p>Hudební nauka</p> <ul style="list-style-type: none"> - upevňování získaných vědomostí z předešlých ročníků - procvičování notového písma - osvojení hudebních pojmů 		

5.5. Člověk a zdraví

5.5.1. Tělesná výchova

Vymezení předmětu **Tělesná výchova**

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí a vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem je komplexní vzdělávání žáků v problematice aktivního pohybu jako významného činitele působící na zdravotní stav a harmonický rozvoj dítěte. Vede žáky k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, současně i k poznání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí a s různými účinky. V tělesné výchově vedeme žáky od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k vlastní pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Tělesná výchova je na 1. stupni členěna do dvou základních, na sebe navazujících, etap, které se však s ohledem na značnou rozdílnost fyziologického i mentálního vývoje jednotlivých žáků a na různou úroveň jejich pohybových schopností a dovedností meziročníkově prolínají. První etapa zahrnuje 1. a 2. ročník, druhá 3. až 5. ročník. Vzdělávací obsah předmětu je rozpracován do jednotlivých ročníků, je rozdělen do tematických bloků, které se meziročníkově opakují a postupně rozšiřují.

Do výuky tělesné výchovy je v 1., 2. a 3. ročníku zařazen plavecký výcvik, který je zajištěn plaveckou školou.

Výuka je organizována v tělocvičně obce, na venkovním hřišti, které je součástí areálu školy a na fotbalovém hřišti v obci. Plavecký výcvik je organizován v krytém plaveckém bazénu v Příbrami.

Časová dotace: V 1., 2. a 3. ročníku 2,5 h, ve 4. a 5. ročníku 2 h.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Tělesná výchova

a) Kompetence k učení

Vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty.

Podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle.

Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich pohybové činnosti a dovednosti.

Vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti.

Uplatňujeme individuální přístup.

b) Kompetence k řešení problémů

Podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů.

Ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.

Podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

c) Kompetence komunikativní

Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků při tělesných a pohybových cvičeních.

Při kolektivních hrách podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky, popřípadě mezi žáky různých ročníků, věkových kategorií.

Vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti.

Důsledně vyžaduje dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, pravidel na akcích mimo školu apod.

Vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“.

d) Kompetence sociální a personální

Podporujeme začlenění jedinců do kolektivu třídy při různých formách práce, umožňujeme vzájemnou inspiraci a učení s cílem dosahování osobního maxima.

Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.

Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.

Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.

Učíme žáky tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy.

e) Kompetence občanské

Netolerujeme nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci.

Důsledně dbáme na dodržování pravidel chování při tělesné výchově.

Vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí.

Nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům.

V hodnocení žáků uplatňujeme v převaze prvky pozitivní motivace.

f) Kompetence pracovní

Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme.

Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí. Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.

Důsledně učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí.

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>dbá na správné držení těla při různých činnos- tech a při provádění cviků; dbá na správné dýchání; zná základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě; používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech; zvládne přihrávku jednoruč, obouruč; je schopen soutěžit v družstvu; je si vědom porušení pravidel</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu, příprava organismu</p> <p>správné držení těla, cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, jednoduché tanečky tělocvičné pojmy, komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování, organizační činnosti</p> <p>základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, organizace při hrách; pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, zásady jednání a chování;</p>		

<p>zdokonaluje se v rychlosti a vytrvalosti při běhu, nacvičí odraz pro skok do dálky</p>	<p>základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, vytrvalostní běh; rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p>		
<p>zvládne kotoul vpřed, stoj na lopatkách zvládne jednoduchá cvičení na žebřinách ručkuje na hrazdě dokáže podbíhat dlouhé lano provádí cvičení na lavičkách</p> <p>uplatňuje pravidla hygieny a bezpečnosti ve vodním prostředí</p> <p>dokáže překonat přírodní překážky</p> <p>obuje se bez dopomoci; předvede chůzi a skluz</p>	<p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení</p> <p>základní plavecká výuka - hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí</p> <p>turistika a pobyt v přírodě</p> <p>bruslení</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>dbá na správné držení těla při různých činnos- tech a při provádění cviků; dbá na správné dýchání; zná kompenzační a relaxační cviky;</p> <p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě; zná smluvené povely, gesta a signály pro organizační činnosti; používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv</p> <p>zná a dodržuje základní pravidla her; je schopen soutěžit v družstvu; jedná v duchu fair-play; je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo zná pravidla vybíjené, minifotbalu</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu, příprava organismu</p> <p>správné držení těla, cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>tělocvičné pojmy, komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování, organizační činnosti</p> <p>základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, organizace při hrách; zásady jednání a chování vybíjená, fotbal</p>		

zvládá rychlý i vytrvalostní běh, zná nízký start;	základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, vytrvalostní běh;		
zná princip štafetového běhu; nacvičí skok do dálky;	rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu		
zvládne kotoul vpřed, vzad, stoj na lopatkách; provádí jednochuchá cvičení na kladince, umí skákat přes švihadlo; provádí přetahy a přetlaky	základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, úpoly		
zvládne základní plavecké dovednosti	základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, prvky sebezáchrany		
respektuje ochranu životního prostředí; překonává přírodní překážky	turistika a pobyt v přírodě		
samostatně jezdí popředu	bruslení		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím; dbá na správné držení těla při různých činnostech a při provádění cviků; dbá na správné dýchání; zná kompenzační a relaxační cviky; zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu</p> <p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, zná pojmy z pravidel sportů a soutěží; rozumí povelům pořadových cvičení</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě; zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizační činnosti; používá vhodné sportovní oblečení a sport. obuv, uplatňuje zásady hygieny při sportování</p> <p>spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech;</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu, příprava organismu</p> <p>správné držení těla, cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu</p> <p>tělocvičné pojmy, komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování, organizační činnosti</p> <p>základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, organizace při hrách;</p>		

<p>rozdílí míč na basketbal a volejbal; zvládne přihrávku a dribling; odpálí ze stativu, zná cviky na zdokonalení obratnosti,</p>	<p>pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení; pravidla zjednodušených osvojovaných</p>		
<p>je schopen soutěžit v družstvu, umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji; zná pravidla florbalu, T-balu pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje</p> <p>zná techniku hodu kriketovým míčkem; odstartuje polovysokým, nízkým startem; zná taktiku při běhu na delší vzdálenost; nacvičí správnou techniku skoku z místa,</p> <p>zvládne cvičení na žíněnce, kotouly, stoj na hl.; umí šplhat na tyči; naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze; přitahuje se na hea zdědo výše čela; provádí přetahy a přetlaky</p> <p>projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti; učí se respektovat zdravotní handicap zná význam sportování pro zdraví</p> <p>zvládne techniku jednoho plaveckého stylu; provádí skoky do vody</p>	<p>pohybových činností, florbal, T-ball</p> <p>základy atletiky - rychlý běh, hod míčkem, skok do dálky, vytrvalostní běh; rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, úpoly</p> <p>vztah ke sportu, zásady jednání a chování,</p> <p>základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí</p>		

pohybuje se v náročnějším terénu; jezdí na kole, zvládne první pomoc při úrazech	turistika a pobyt v přírodě		
samostatně jezdí pozadu, dokáže zastavit	bruslení		

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; zvládne základní kroky lidových tanců; dbá na správné držení těla při různých činnostech a při provádění cviků; dbá na správné dýchání; zná kompenzační a relaxační cviky;</p> <p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní, zná pojmy z pravidel sportů a soutěží; rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě; zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizační činnosti; používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv; uplatňuje zásady hygieny při sportování; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu, příprava organismu</p> <p>správné držení těla, cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu,</p> <p>tělocvičné pojmy, komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování, organizační činnosti</p>		

<p>vytváří varianty osvojených pohybových her; zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka;</p>	<p>základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, organizace při hrách;</p>		
<p>reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti; učí se ovládat hru s basketbalovým míčem; nacvičuje střelbu na koš; přihraje nohou, chytá a hází softbalový míček; provede střelbu rukou, nohou; zná pravidla zvládnutých sportovních her a řídí se jimi;</p> <p>zdokonaluje techniku hodů míčkem na povely odstartuje z polovys., nízkého stratu; zná taktiku při běhu - k metě, sprintu, vytrval. běhu, při běhu terénem s překážkami;</p> <p>zvládne cvičení na žíněnce, napojované kotouly, umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu; provádí cvičení na švédské bedně; zdokonaluje se ve cvičení a ostatním nářadí;</p> <p>dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími výsledky</p> <p>zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti; zná jednoduchá pravidla silničního provozu</p> <p>připraví pochodovou trasu</p>	<p>pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení;</p> <p>základy atletiky - rychlý běh, hod míčkem, skok do dálky, vytrvalostní běh; rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, úpoly</p> <p>vztah ke sportu, zásady jednání a chování,</p> <p>výchova cyklisty - dopravní hřiště</p> <p>turistika a pobyt v přírodě</p>		

dokáže zatočit	bruslení		
----------------	----------	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví
Vyučovací předmět: Tělesná výchova
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou; zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění</p> <p>podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; zvládne základní kroky lidových tanců; seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou; dbá na správné držení těla při různých činnostech a při provádění cviků; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti; dbá na správné dýchání; zná kompenzační a relaxační cviky;</p> <p>zná a užívá základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní, zná pravidla sportů a soutěží; rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje; cvičí podle jednoduchého popisu</p> <p>dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě; zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizační činnosti;</p>	<p>příprava ke sportovnímu výkonu, příprava organismu</p> <p>správné držení těla, cvičení během dne, rytmické a kondiční formy, jednoduché tanečky, základy estetického pohybu, základy rytmické gymnastiky</p> <p>tělocvičné pojmy, komunikace v TV</p> <p>bezpečnost při sportování, organizační činnosti</p>		

<p>uplatňuje zásady hygieny při sportování; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka;</p>			
<p>respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>vytváří varianty osvojených pohybových her, zorganizuje nenáročné pohybové hry a soutěže na úrovni třídy, reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti; zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy; nacvičuje přehazovanou, herní role a funkce (brankář, hráč v poli, kapitán)</p> <p>orientuje se v informačních zdrojích o sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, změří základní výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>zvládne cvičení na žíněnce, napojované kotouly, kotouly vpřed a vzad s různým zakončením, provádí výmyk na hrazdě, provádí kondiční cvičení s plnými míči</p> <p>zvládne základní dovednosti spojené s tábořením</p> <p>dokáže zatočit překládáním</p>	<p>základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, organizace při hrách; pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení; přehazovaná</p> <p>základy atletiky - rychlý běh, hod míčkem, skok do dálky, vytrvalostní běh; rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu</p> <p>základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení, úpoly</p> <p>turistika a pobyt v přírodě</p> <p>bruslení</p>		

5.6. Člověk a svět práce

5.6.1. Pracovní činnosti

Vymezení předmětu **Pracovní činnosti**

Předmět Pracovní činnosti svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Vyučovací proces prostřednictvím pracovních praktických činností směřuje k tomu, aby žáci získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů, pěstitelských činnostech, poznávání vybraných materiálů a jejich užitých vlastností, surovin, plodin, naučili se volit a používat při práci vhodné pomůcky. Dále, aby si žáci osvojili zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základy organizace a plánování práce. Aby si vytvářeli aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů, aby si vytvářeli pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě.

Časová dotace: V 1., 2., 3., 4. a 5. ročníku je 1 hodina týdně.

Strategie rozvoje klíčových kompetencí v předmětu Pracovní činnosti

a) Kompetence k učení

Vedeme žáky k osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních návyků z různých pracovních oblastí, k používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci i v běžném životě.

Podporujeme vytrvalost a soustavnost při plnění úkolů, uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů.

Umožňujeme každému žákovi zažít úspěch.

Společně hodnotíme výsledky své práce a diskutujeme o nich.

b) Kompetence k řešení problémů

Zadávat úkoly tak, aby zamýšlená praktická činnost odpovídala věku a aby si žák uměl naplánovat, organizovat, vybrat materiál a pomůcky, připravit si své pracovní místo. Využíváme předchozích vědomostí a dovedností. Umožňujeme žákům pracovat s materiály, pomůckami, pomocí nichž si mohou ověřit správnost svého postupu. Aplikujeme osvojené teoretické znalosti pracovních postupů v praxi. Diskutujeme nad návrhy a náměty žáků; snažíme se o jejich realizaci.

c) Kompetence komunikativní

Zadávat úkoly, při kterých žáci spolupracují, vedeme žáky, aby na sebe brali ohledy. Zajímáme se o zkušenosti žáků, vytváříme příležitosti pro reagování žáků na nově získané poznatky. Používáme při komunikaci správnou terminologii.

d) Kompetence sociální a personální

Vytváříme žákům podmínky pro skupinovou a párovou práci. Žáky kladně motivujeme tak, abychom je neodradili při případném nezdaru. Vyzdvihujeme šikovnost a kreativitu. Snažíme se o vytvoření uvolněné a tvůrčí atmosféry. Využíváme pochval a kladného hodnocení.

e) Kompetence občanské

Dbáme na upevňování dobrých mezilidských vztahů. Vybízíme žáky k toleranci a odlišnostem jiných kultur. Umožňujeme žákům prezentovat výsledky své práce – výstavy, soutěže.

f) Kompetence pracovní

Důsledně vedeme žáky k bezpečnému zacházení s materiálem a pomůckami, kterých se využívá v hodinách, aby nedošlo k porušení bezpečnosti a hygieně při práci. Zadáváme úkoly tak, aby žáci využívali svých dosažených zručností a vědomostí v praktickém životě a v jiných předmětech. Motivujeme žáky, aby u nich vznikal pocit radosti z dobře odvedené práce a byli tak kladně motivováni pro další vzdělávací proces. Názorně předvádíme práci se základními nástroji a pomůckami. Seznamujeme se s účelem, způsobem použití a vlastnostmi různých pomůcek. Udržujeme pořádek a čistotu. Pozorujeme rostliny a provádíme pokusy v koutku přírody. Názorně předvádíme pěstování některých plodin.

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 1.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Pracuje podle pokynů učitele, seznamuje se s hygienou a bezpečností při práci.</p> <p>Umí mačkat, trhat, lepit, vystřihovat, překládat papír.</p> <p>Dovede navlékat, aranžovat a třídit přírodní materiál.</p> <p>Pracuje dle slovního návodu či předlohy.</p> <p>Vyrobí výrobek vážící se k lidovým tradicím, k ročnímu období.</p> <p>Dovede sestavovat stavebnicové prvky.</p> <p>Umí montovat a demontovat stavebnici.</p> <p>Napodobí průběh předváděné práce.</p> <p>Zná základy péče o pokojové rostliny.</p> <p>Zná základy stolování a společenského chování.</p>	<p>Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Práce s materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem, přírodninami, textilem, kartonem - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje - organizace práce <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicemi, sestavování jednoduchých modelů - montáž a demontáž <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o květiny ve třídě, zalévání, otírání listů <p>Přípava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - seznamuje se základy správného stolování a chování u stolu 		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 2.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Pracuje dle stanovených hygienických a bezpečnostních pokynů. Udržuje své pracovní místo v čistotě.</p> <p>Umí trhat, lepit, vystříhovat a skládat papír. Umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru. Porovná vlastnosti materiálů. Umí navlékat jehlu, udělat uzel, stříhat textil, umí přední steh, přišije knoflík. Umí slepit textílii, vyrobí jednoduchý textilní výrobek.</p> <p>Uvede jednoduchý pracovní postup.</p> <p>Napodobí průběh předváděné práce. Sestaví jednoduché modely dle vlastního rozhodnutí, návrhu. Bezpečně zachází s díly stavebnice.</p> <p>Zná základy péče o pokojové rostliny. Umí zasít semena. Provádí pozorování a zhodnotí jeho výsledky.</p> <p>Chová se vhodně při stolování. Připraví tabuli pro jednoduché stolování.</p>	<p>Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Práce s materiály - práce s papírem, kartonem, s drobnými materiály, s přírodninami, s textilem, s drátem, s plastem, s modelovací hmotou. - pracuje se špejlemi, s modelínou - třídí přírodniny</p> <p>Konstrukční činnosti - práce montážní a demontážní - stavebnice, sestavování jednoduchých modelů</p> <p>Pěstitelské činnosti - péče o pokojové rostliny, otírání, zalévání, kypření, přesazování - setí a klíčení semen, jejich pozorování</p> <p>Příprava pokrmů -zásady správného chování u stolu -příprava tabule pro jednoduché stolování</p>		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 3.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Pracuje dle pokynů, dbá na bezpečnost a hygienu při práci. Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi. Předvede ošetření drobného poranění.</p> <p>Umí vytvářet jednoduché prostorové tvary z papíru a kartonu. Dovede si vybrat vhodné přírodniny a vytvořit z nich jednoduché aranžma. Přišívá knoflíky, sešívá textílii.</p> <p>Dovede si vybrat vhodné konstrukční prvky ze stavebnice a sestavit je. Pracuje dle předlohy i dle své fantazie.</p> <p>Provádí pozorování přírody, zaznamenává a hodnotí výsledky. Zná základní podmínky pro pěstování rostlin. Zná využití zahradních pracovních nástrojů. Umí přesadit pokojovou rostlinu. Umí zasadit sazenici.</p>	<p>Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce</p> <p>Práce s materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - přírodniny, modelovací hmota, karton, plast, textil, drát, kov, papír - práce s pracovními pomůckami, nářadím a nástroji na ruční opracování - vhodné nástroje a pomůcky vzhledem k použitému materiálu <p>Konstrukční činnost</p> <ul style="list-style-type: none"> - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - práce dle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozorování přírody, zhodnocení výsledků pozorování - péče a podmínky v pěstování pokojových rostlin - přesazování a sázení rostlin - orientace v zahradních pracovních nástrojích 		

<p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví jednoduchý pokrm. Udrží pořádek a čistotu. Poskytne první pomoc při menším úrazu v kuchyni.</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní vybavení kuchyně - příprava jednoduchého pokrmu - pravidla správného stolování a společenského chování - první pomoc při úrazu v kuchyni		
--	---	--	--

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní činnosti

Ročník: 4.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Bezpečně zachází s elementárními nástroji, pomůckami, stavebnicemi. Předvede ošetření drobného poranění. Používá bezpečně jednoduché nářadí a nástroje</p> <p>Seznámí se se základy aranžování, s využitím samorostů. Seznámí se při činnosti s různými materiály s prvky lidových tradic a řemesel. Umí využít netradiční materiál. Zvládne různé druhy stehů, přišije knoflík.</p> <p>Montuje a demontuje stavebnici. Pracuje dle slovního návodu, předlohy či jednoduchého náčrtku.</p> <p>Zná základy péče o pokojové i venkovní rostliny. Zná rozdíl mezi setím a sázením. Umí zvolit dle druhu pěstitelských prací správné pomůcky, nářadí a nástroje.</p>	<p>Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost a čistota při práci s materiály - ošetření drobného poranění - udržování pořádku na pracovním místě <p>Práce s materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s papírem, kartonem, různými přírodními materiály, s drátem, plastem a s dalšími drobnými materiály - výrobky z daných materiálů - začlenění prvků lidových tradic <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce se stavebnicemi - montáž a demontáž dle jednoduchého návodu - jízdní kolo - údržba a očištění - pracovní postup <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - péče o pokojové i venkovní rostliny - rozdíl mezi sázením a setím - jednoduché nástroje a nářadí k péči o rostliny		

<p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně.</p> <p>Zná pravidla správného stolování a společenského chování.</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - orientace v základním vybavení kuchyně - příprava jednoduchého studeného 		
<p>Zná pravidla pro nákup a výběr potravin.</p> <p>Dovede navrhnout vhodný jídelníček.</p>	<ul style="list-style-type: none"> pokrmu - dodržování pravidel správného stolování -správná životospráva - nákup potravin 		

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce
Vyučovací předmět: Pracovní činnosti
Ročník: 5.

Výstup	Učivo	Průřezová témata Mezipředmětové vztahy Projekty a kurzy	Poznámky
<p>Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce. Poskytne první pomoc při zranění a přivolá následnout pomoc. Udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch.</p> <p>Dovede polepovat, vyřezávat, děrovat a jinak zpracovávat papír. Vytvoří prostorové konstrukce. Seznámí se s výrobou ručního papíru. Dovede použít netradiční materiál. Využívá materiály k výrobě výrobků s prvky lidových tradic a řemesel.</p> <p>Montuje a demontuje stavebnici. Dovede sestavit složitější stavebnicové prvky. Umí pracovat dle slovního návodu, předlohy nebo jednoduchého schématu. Sleduje průběh prováděné práce, následně samostatně napodobí pracovní postup.</p> <p>Seznámí se s rostlinami jedovatými, rostlinami jako drogami, alergiemi. Vede pěstitelské pokusy a pozorování. Umí zvolit podle druhu pěstitelských činností</p>	<p>Dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - bezpečné zacházení s pracovními nástroji - ohlášení poranění, ošetření drobného poranění - pořádek na pracovním místě <p>Práce s materiály</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce s drobným materiálem, - papír, dřevo, plast, textil, přírodniny, netradiční materiál <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce dle návodu, náčrtku - práce montážní a demontážní - napodobení prováděné práce - doržování pracovního postupu <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> - pěstitelské pokusy - sadba, zalévání, kypření, pletí - volba nástrojů a pomůcek - význam půdy, léčivky, okrasné rostliny 		

správné pomůcky, nástroje a nářadí.	koření, zelenina, ovoce		
<p>Orientuje se v základním vybavení kuchyně. Připraví samostatně jednoduchý pokrm.</p> <p>Dodrží pravidla správného stolování a společenského chování. Poskytne první pomoc při úrazu v kuchyni.</p>	<p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> - samostatná příprava jednoduchého pokrmu - správné stolování, společenské chování - základní vybavení kuchyně - první pomoc při úrazu v kuchyni 		

6 Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6.1 Hodnocení žáka ve škole

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak dále postupovat. Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je jednoznačné, srozumitelné, srovnatelné s předem stanovenými kritérii, věcné a všestranné. Vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující.

Důležité je uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt.

Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštěm žáka i k tomu, že by žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. U žáka s vývojovou poruchou učení rozhodne ředitelka školy o použití slovního hodnocení na základě žádosti zákonného zástupce žáka.

Na konci školního roku se vydává žákovi vysvědčení; za 1. pololetí se žákovi vydává výpis z vysvědčení.

U průběžného hodnocení používáme různé formy: od klasifikace, přes bodové hodnocení, slovní hodnocení, až po sebehodnocení žáků.

Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Přesná a podrobná pravidla pro hodnocení žáků a klasifikaci v jednotlivých oblastech výchovně vzdělávacího procesu jsou zpracována v Klasifikačním řádu ZŠ a MŠ Dublovice. Je v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) a vyhl. č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech povinné školní docházky.

6.2 Získávání podkladů pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává vyučující těmito metodami, formami a prostředky:

1. soustavným diagnostickým pozorováním žáka
2. soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování
3. různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové)
4. kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami
5. analýzou výsledků činnosti žáka
6. konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s pracovníky pedagogicko-psychologických poraden a zdravotnických služeb
7. rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka

6.3 Kriteria pro hodnocení

Zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuálních možností žáka.

Schopnost řešit problémové situace.

Úroveň komunikačních dovedností.

Schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem.

6.4 Autoevaluace školy

1 Stanovení cílů

- 1.1 Zásady a cíle vzdělávání (§ 2 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., školského zákona)
- 1.2 Cíle, které vyplývají z RVP ZV (3.2 Cíle základního vzdělávání, Rámcový vzdělávací program základního vzdělávání – č.j.31504/2004-22)
- 1.3 Cíle, které si škola stanovila (ŠVP, koncepce školy)

2 Podklady pro zpracování vlastního hodnocení školy

- 2.1 Školní matrika (DM Evidence)
- 2.2 Školní vzdělávací program
- 2.3 Výroční zpráva o činnosti školy
- 2.4 Třídní knihy
- 2.5 Školní řád
- 2.6 Záznamy z pedagogických rad
- 2.7 Hospitační záznamy
- 2.8 Protokoly a záznamy o provedených kontrolách a inspekční zprávy
- 2.9 SWOT analýza
- 2.10 Personální a mzdová dokumentace
- 2.11 Hospodářská dokumentace

3 Oblasti hodnocení školy

3.1 Podmínky ke vzdělávání

3.1.1 Personální podmínky vzdělávání

- Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků
- Skladba úvazků vyučujících vzhledem k jejich odborné kvalifikaci a zkušenostech
- Věkové složení pedagogických pracovníků a podíl zastoupení mužů a žen

3.1.2 Materiálně-technické podmínky vzdělávání

- Školní budova
- Učebny
- Herna ŠD
- Odborné pracovny, knihovna, multimediální učebna
- Odpočinkový areál, zahrada
- Sportovní zařízení, hřiště
- Vybavení žákovským nábytkem
- Vybavení učebními pomůckami, sportovním nářadím, hračkami (ŠD)
- Vybavení žáků učebnicemi a učebními texty
- Vybavení kabinetu a učeben pomůckami
- Vybavení školy audiovizuální a výpočetní technikou
- Vybavení učebnicemi a pomůckami pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádným nadáním

3.1.3 Finanční podmínky vzdělávání

- Přímé neinvestiční výdaje školy (prostředky ze státního rozpočtu přidělované krajským úřadem)

- a) platy a náhrady platů, popřípadě mzdy a náhrady mezd,

- b) odměny za pracovní pohotovost
- c) odměny za práci vykonanou na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr
- d) odstupné,
- e) náklady na odvody do sociálních a zdravotních fondů,
- f) náklady vyplývající z pracovně-právních vztahů,
- g) nezbytné navýšení nákladů spojených s výukou dětí zdravotně postižených,
- h) výdaje na učebnice a učební pomůcky,
- i) výdaje na další vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Příspěvek od zřizovatele
  - a) příspěvek na provoz
- Další zdroje
  - a) čerpání z fondů školy,
  - b) doplňková činnost školy,
  - c) dary fyzických a právnických osob.

3.2 Průběh vzdělávání

3.2.1 Vzdělávací program

- Vzdělávací program (školní vzdělávací program)
- Učební plán školy
- Individuální vzdělávací plány
- Vedení pedagogické dokumentace s cílem zachytit průběh a výsledky vzdělávání
- Kontrolní činnost v oblasti naplňování učebních dokumentů

3.2.2 Organizace výchovně vzdělávacího procesu (vůči žákům)

- Rozvrh hodin
- Podpůrná opatření při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a při vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- Školní řád, klasifikační řád
- Informační systém vůči žákům a rodičům
- Spolupráce s PPP a SPC
- Prevence sociálně patologických jevů
- Klima školy

3.2.3 Plánování a příprava výuky

- Soulad výuky s cíli základního vzdělávání
- Vhodnost a přiměřenost stanovených cílů k aktuálnímu stavu jednotlivých tříd
- Respektování individuálních vzdělávacích potřeb žáků
- Návaznost probíraného učiva na předcházející témata

3.2.4 Vyučovací formy a metody

- Řízení výuky
- Vnitřní členění hodin
- Sledování a plnění stanovených cílů
- Podpora osobnostního a sociálního rozvoje žáků (sebedůvěra, sebeúcta, vzájemné respektování, tolerance)
- Možnost seberealizace žáků, uplatnění individuálních možností, potřeb a zkušeností
- Využívání metod aktivního, prožitkového učení, experimentování, manipulování, objevování, práce s chybou
- Výuka frontální, skupinová, individuální
- Respektování individuálního tempa, možnost relaxace žáků
- Věcná a odborná správnost výuky
- Forma kladení otázek

3.2.5 Interakce a komunikace

- Pravidla komunikace mezi učitelem a žáky, mezi žáky navzájem
- Možnost vyjadřování vlastního názoru, argumentace, diskuse
- Vzájemné respektování, výchova k toleranci
- Vyváženost verbálního projevu učitelů a žáků
- Příležitost k samostatným řečovým projevům žáků

3.2.6 Hodnocení žáků

- Věcnost, konkrétnost a adresnost hodnocení
- Respektování individuálních schopností žáků
- Využívání vzájemného hodnocení a sebehodnocení žáků
- Ocenění pokroku
- Zdůvodnění hodnocení žáků učitelem
- Vhodnost využití metod hodnocení
- Využití klasifikačního řádu

3.2.7 Přijímání žáků

- Přijímání žáků do 1. ročníku
- Přijímání žáků do vyšších tříd

3.3 Spolupráce školy s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání

3.3.1 Spolupráce školy s rodiči

- Školská rada
- Společné a třídní schůzky a konzultace pro rodiče

3.3.2 Škola a region

- Propojení školy s obcí, regionem
- Organizace akcí
- Prezentace školy na veřejnosti
- Články školy v regionálním tisku

3.3.3 Péče školy o volný čas žáků

- Zájmové kroužky
- Organizace jednorázových akcí

3.4 Řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

3.4.1 Organizace činnosti a provozu školy

- Organizační struktura školy
- Delegování pravomocí a pracovní náplně
- Přenos informací uvnitř školy
- Systém vnitřních směrnic a pokynů ředitele školy

3.4.2 Systém vedení a hodnocení pracovníků

- Vedení pedagogických pracovníků
- Vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů
- Vedení nepedagogických pracovníků při zajištění provozu školy
- Hospitační a kontrolní činnost
- Plánování v oblasti lidských zdrojů
- Hodnocení zaměstnanců
- Další vzdělávání pedagogických zaměstnanců

3.4.3 Finanční a materiální zabezpečení školy

- Plánování v oblasti finanční
- Plánování v oblasti materiálně technické
- Systém finanční kontroly
- Inventarizace majetku

3.5 Výsledky vzdělávání žáků

3.5.1 Výsledky vzdělávání žáků

- Úroveň poznatků a myšlenkových operací
- Úroveň představivosti a fantazie v tvořivých činnostech (VV, HV, dramatická výchova, ...)
- Pohybový rozvoj žáků
- Úroveň řečových a jazykových dovedností
- Mimořádné výsledky a úspěchy žáků
- Žákovské práce, písemnosti, výrobky
- Vystoupení, soutěže, výstavy
- Prospěch a chování žáků
- Neprospívající žáci, žáci opakující ročník
- Pochvaly a opatření k posílení kázně
- Hodnocení úspěšnosti v přijetí na víceleté gymnázium

Časové rozvržení evaluačních činností

Strukturované pozorování probíhá podle ročního plánu a podle momentálních potřeb. Rodičovské a žákovské dotazníky jsou zadávány dle potřeby. Kontrola souladu učebních osnov se skutečně odučeným učivem probíhá průběžně a po skončení klasifikačních období. Naplňování vlastních koncepčních záměrů prolíná všemi činnostmi školy a je vyhodnocováno zpravidla po uplynutí jednotlivých školních roků v rámci výroční zprávy a po uplynutí sledovaného období v rámci vlastního hodnocení školy.

